

МУҲАММАДИ ЛАТИПОВ

ҚАЛБ ЖАВҲАРИ

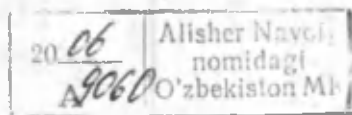

Тошкент
«Янги аср авлоди»
2006

84(54)6-5 УЗБ. 02Д. 2Д2Д:—
Шеврлар

Бугунги шеърларда ким мурожият қилинадиган ирғуз вазнидаги шеърлари билан ўқувчилар эътиборига тушган Муҳаммади Латипов Сизга яна бир назм гулдастасини ҳадя этмоқда. Муҳаммади Латипов ҳаётининг ҳар бир мўъжизасидан завоқ олиб яшайдиган қалби ёш шоир. У ана шу завоқни гоёатда самимий, ўйноқчи мисрлар орқали Сизнинг кўнглингизга ҳам юқтири олади.

Ушбу китобнинг напс этилишига яқиндан ёрдам берган Навоий кон-металлургия комбинати раҳбариятига муаллиф ўзининг самимий миннатдорчилигини билдиради.

ISBN 5-633-01875-3

© Муҳаммади Латипов. «Қалб жавҳари». «Янги аср авлоди», 2006 йил

ОТАХОН ШОИР

Муҳаммади Латиповни вилоятимиздаги шеърят ихлосмандлари яхши биллиниди. У киши нафақат шоир, балки узоқ йиллардан буён ўз ҳаётини ёш авлодни ватанпарварлик руҳида, улар онгида миллий мустақиллик туйғуларини сингдириш руҳида, Ватанни севish руҳида тарбиялагани бағишлаб келди.

Шоир ижодининг бош мавзуси — бу меҳнат аҳлининг буюклиги. У ўз шеърларида бағри кенг, ижодкор халқимизнинг салтийлигини, меҳнатсеварлигини, меҳмондўстлигини, миллий анъаналар ва оила қадрини, диёримиз ериking гўзаллигини баришти кўйлаб келди.

У киши ижодкор тодoмларнинг назм кечаларида, китобхонлар конференцияларида, меҳнат жамoалари, маҳалла фуқаролари йиғинларида, ўқувчи ва талабалар дoраларида, учрашув кечаларида ижодий кучга тўла ғайрат ва шижоатларини намоён этиб келмоқдалар.

Аруз йўлида ун шеърый тўпламнинг муаллифи Муҳаммади Латипов булун ҳам ижодий кучга тўла. Мустақил Ўзбекистонимизнинг янада гўллаб яшнаши учун, ҳаётнинг ўзи булун майдонга қўяётган мавзуларга ижодкор муносабатини билдириш учун шоир тинимсиз меҳнат қилиб, назм тазинасини янги шеърлар билан бойитмоқди.

Шоиримиз Муҳаммади Латиповни ижодий баркамоллик, ғoл-ғoломатлик тиланмиз!

Б.М. РЎЗНЕВ,
Навоий вилоятини ҳoқими

НАЗМ ГУЛДАСТАСИ

Муҳаммади Латипов вилоятимизда обрў, эътибор ва ҳурматга сазовар инсон. У киши менга устоз ва мураббий ҳисобланиди.

Муҳаммади аки шаҳар җамоатчилик ташкилотларида узоқ йиллар фиолият кўрсатиб, меҳнат аҳли җамоаларини шайхримизнинг гуллаб-яшнашига сафарбар этишида бор куч, билим ва ташкилотчилик қобилиятини аямидилар. Пок севги, садоқат, меҳнатсеварлик, инсонпарварлик, мустиқиллик ва қадриятларимизни улуғлаш, меҳр ва мурувват Муҳаммади аки ижодининг бош мавзуси.

У киши ҳозир ҳам җамоатчилик билан бирга ижодкорлар даврасида. Ўқувчи, талабалар билан учрашув ва шеърхонлик кечилари ўтказиб турадилар. Карминадаги «Деҳқон» маҳалла фуқаролари Муҳаммади Латиповнинг маънавият ва маърифат соҳасидаги суҳбатлиридан мамнун.

Қатор шеърӣ тўпламлар муаллифи шоир Муҳаммади Латиповнинг янги назм гулдастаси — «Қалб җивҳари» шеърӣят муҳлисларига мўносиб совғадир.

Н.З.ФИЕСОВ,
Навоий вилояти «Нуроний»
жамғармасининг раиси

ҒАЗАЛЛАР

*Минг шиллардин мерос бязи, бешак, ширин, муртиаз иккал,
Дил қувончи, роҳати жон, доим менга ҳамроз газал.*

БИР ҚИЁ БОҚҚИЛ

Гўзал сарвиноз, кийиб гул либос, бир қиё боққил,
Қилма эътироз, мени қил халос, бир қиё боққил.

Қайси кун кўрдим, ишқингда ўлдим, сенда раҳм йўқ,
Девонанг бўлдим, ўйна чапандоз, бир қиё боққил.

Сен пари рухсор, кўллари хумор, киприкларинг ўқ,
Этма мендан ор, қилма бунча ноз, бир қиё боққил.

Орауим ўзинг, шириндир сўзинг, кўнглинг бунча тўқ,
Тим қора кўзинг, айлагил ихлос, бир қиё боққил.

Ортаг алашим, ёзар қалашим, урмагил сен дўқ,
Камаяр ғамим, зулм қилмагил боз, бир қиё боққил.

Васаянгни излаб, йўлингни кўзлаб, ёндим бўлиб чўғ,
Фироқда бўлаб, қил майли пардоз, бир қиё боққил.

ГУЗАЛГА ҒАЗАЛ

Кундан-кунга дардим ортар, инің яраси багтар бўлди,
Оқибатда ҳолим истар, тандан бу жон кетар бўлди.

Сени деб кечдим оримдан, бу дунёда йўқ — боримдан,
Тинч кунларим оромимдан, бор йўлларим хатар бўлди.

Оҳ урарман мадорим йўқ, бирор ерда қарорим йўқ,
Сен етмайсан — нигорим йўқ, ажал қувиб етар бўлди.

Истаб сени кеча-кундуз, ишқим куртак очиб илдиз,
Йўл кўрсаткич бўлиб юлдуз, шеърим катта дафтар бўлди.

Парно қилмай менга унча, бердинг «йўқ» деган тушунча,
Фироқингда куйиб тушча, дилга сўзинг напгтар бўлди.

Товус рухсорим ўзгинанг, кўзи хуморим ўзгинанг,
Тилак туморим ўзгинанг, афсонам сарбасар бўлди.

Инсоф қилурсан деб доим, мен кутарман эй гулойим,
Ҳеч билмадим не гуноҳим, куйиб жисмим ахтар бўлди.

Эй, Муҳаммад ўқсинма кўн, еринг келар инсофга хўб,
Дардинг айтиб, янорин ўн, билки бахтинг чопар бўлди.

ҲАЗАЛ

Эй санам, тўхта кўрай ширмойи кулча кизларинг,
Кўзларимга суртай андак, гарди пойи изларинг.

Набларингни очганингда ярқирай дуру гуҳар,
Жонга оро бергучи ширин забони сўзларинг.

Меҳр ила боқсанг ўзимга килригинг пир-пир этиб,
Жон олур қасдида тайёр тимқора кўз-кўзларинг.

Мен билалмам не сабабдин бу куя тушдим вале,
Аҳли дониш, қилур хониш деб сени поз-нозларинг.

Рашк уйин эшигини очдим бадарға кимса каби,
Кўрдиму ҳайратга қолдим тенги йўқ пардозларинг.

Ёлғиз ўзинг эй, Айюб номинг билан ичдим қасам,
Ўзгага йўқдир кўнгли ҳарчанд бўлса таннозларинг.

Қўнгли энди қийнама Муҳаммадга қилгил раҳм,
Ханжаринг етди суякка ва яна боз-бозларинг.

КЕЛУР

Сени эй нозик бадам, дам-бадам кўргим келур.
Рози бўлсанг ёнма-ён бир дам ўлтиргум келур.

Туну кун ҳажрингда дўзах азобин тортаман,
Жаннатинг кўрсатки мен ростакам тургим келур.

Баногоҳ дуч келурман ёнингда жазманларинг,
Дил сирин ошкор қилурга ҳамдам бўлгим келур.

Ишқинг тигидан оққан юрагимнинг қони чун,
Қолма сен увволига, қил карам дегум келур.

Соф севги садоқатни ўтдилар куйлаб мудом,
Минг ичра бир дoston сатрида ҳам юргим келур.

Ўқимоқлик истасанг дилдаги ишқ дафтарин,
Тоқат, бардош берса русса гарам қилгум келур.

Етарми тортган азобим йўлингда, эй рафиқ?
Умидвори Муҳаммад субҳидам куттим келур.

БАРИБИР

Мен айрилиб диловарн ул ғридан,
Бесабрман, бесабрман, бесабр.

Ушал гузал жонониму, йўқ — боридан,
Мен кабиру, мен кабиру, мен кабир.

Рафлат тутиб бир номарднинг шум коридан,
Бу тадбиру, бу тадбиру, бу тадбир.

Жудо бўлиб, жонга аро қўш норидан,
У надиру, у надиру, у надир?

Қутулмадим бўҳтон деган у доридан,
Бу тақдиру, бу тақдиру, бу тақдир.

Тўёлмадим шу маънуқам хуморидан,
Бу на сирдир, бу на сирдир, бу на сир?

Жазолансин ҳар кимса ҳам кирдоридан,
Эй тақсирим, эй тақсирим, эй тақсир.

Ҳеч кимса айрилмасин дилдоридан,
Беқадрман, беқадрман, беқадр.

Бир бевафо айирди денглар оридан,
Тополмас у Муҳаммадни барибир.

МЕНДА БОР

Эй малак, ҳусну латофат сенда бор, ҳеч кимда йўқ,
Иффату ақлу законат сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Минг тасанно қудратига ул холиқи наққошни,
Яратган мулки ҳидоят сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Майдалаб ўрган узун соч қоматингга кўрк борур,
Бу қайчи қаҳридан шафқат, сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Янги ойга менгиздим мен қонларинг қамонини,
Киригинг тир, йўқ шафват, сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Кўзларинг оҳанграбоси сўзлагай достони ишқ,
Завқ билан тинглай ҳикоят, сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Лабларинг ғунчасидин олдим гул андозани,
Хуш муаттар ҳиди қудрат сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Тишларинг соф садафдан ё инжули маржон қаби,
Дур бўлиб бергай назокат сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Ҳар сўзингки жон озуғи, маънисе уммонча бор,
Чин сўзим, шундай қамолат, сенда бор, ҳеч кимда йўқ.

Билки, Муҳаммад тақдири, эй парилар сарвари,
Сендайин соҳиби иффат менда бор, ҳеч кимда йўқ!

ЭЛЛИК ҚОФИЯ

Келгил, эй дилдор, мен сенга хумор,
Туллари бедор, ахволим афкор,
Езаман ашъор.

Дардим кўп бисёр, табиблар ночор,
Давоси даркор, сенсан шифокор,
Берма кўп ғозор.

Сочингдир зунвор, киприкларинг хор,
Сийнангда кўш нор, оппоқ гўё қор,
Қилди дилафкор.

Кўзаларинг хушёр, боқади такрор,
Кимга интизор? Мен-ку харидор,
Сенсан, менга ёр.

Софсан бахтиёр, хуснинг бетакрор,
Бир мен беқарор, олдинг ихтиёр,
Сенга зорман — зор.

Сен бўл вафодор, севгимиз шиор,
Бўлма жафокор, этайлик ҳамкор,
Айтайлик алёр.

Ишқимдир онкор, нечун сен безор?
Кўпайди ағёр, бўлгил халоскор,
Бошқаси бекор.

Қиласан ишкор, беморман бемор,
Айтгил, не важ бор, борми бир шумкор?
Ё этасан ор?

Косиб, миришкор ёки кандакор,
Барчаси важдор, хапжарим обдор,
Сенсан сепдиёр.

Қилдинг гирифтор, соласан бозор,
Достоним номдор, сен менга тумор,
Остир, ма, ол, дор!

АРУЗДА ЁЗ

Бўлса агар иқтидор, арузда ёз, арузда,
Тўнлари бўлсанг бодор, арузда ёз, арузда.

Мисра, бўғин, оҳанги ҳамоҳанг бўлсин десанг,
Берма ўзингга озор, арузда ёз, арузда.

Ишқий ғазалларингни юракдан чиқар тўкиб,
Ўқисин десанг дилдор, арузда ёз, арузда.

Билим олай бу йўлда десанг албат пири тут,
Шоирла бўлгил ҳамкор, арузда ёз, арузда.

Йўли кўп машаққатли, заҳмат талаб этадир,
Ўқолмагин ортда ночор, арузда ёз, арузда.

Интил, ўқи, ўрган, машқлар ортиқча эмас,
Бўлгил шоири номдор, арузда ёз, арузда.

Муҳаммад ҳам билганча бирқанча мисра ёзди,
Ер айтди, бўлар бекор, арузда ёз, арузда.

ДИЛ РОЗИ

Араимни тингла нигорим баён айлай дил розини,
Унутарми ҳеч бир киши юракдаги устозини.

Ўтди кунлар, ўтди ойлар сен созладинг дил сазини,
Қўшиғимиз қуйланмоқда, ҳамма тинглар овозини.

Гунча бўлиб юракда сен очдинг гул сарвинозини,
Қурашдим мен соф севгим чун енгиб аёру тозини.

Қураш этар ҳамон давом, енгмоқ керак шаввнозини,
Тобланаман пўлат каби қийноридан мен қозини.

Айт гузалим, қайси сайёд қўлдан учирай розини,
Бу курашда қатъий йўл бор, эр бермайди шаҳнозини.

Шулар сабаб кўтараман ёрим фироқу нозини,
Оширмагил ҳаддан зиёд зиқна, инжиқлик бозини.

Фикр қилиб ўйла интизор, қўйиб танти тарозини,
Нетай, истак йўқ кўргани ўзга жонон-таннозини.

Ҳаёт йўли бардош билан ўтқарар кўпи озини,
Муҳаммади кўрди анча найранг, ўйин дорбозини.

ШУ ҚУЛАЙ

Сен менинг жоним эурсан, мен сенинг дардинг олай,
Жонима жафо қилурсан, бу азобинг тож билай.

Сўзларинг бу танга роҳат, дурми у ё марварид,
Истагимсан, сен бахтимсан, қарши бўлсанг не қилай?

Мен зулмингдан қувонаман, сен жабрингни боз қил,
Сен бағрингдан қувсангу мен, остонангда ин қурай.

Сўрмасанг ҳолимни ҳаргиз бир қиё боқсанг етар,
Кош бўлсаю шу мурувват, рози бўлсанг мен қолай.

Ишқ дарди-ку роҳатимдир, сен этдинг уни инъом.
Оёгингга бош қўйиб мен гарди пойингни силай.

Устоз Эркин ишқ йўлини бош мисрадан қуйлади,
Менга не ҳожатки асли, ўз-ўзимдан ҳам кулай.

Қанча бўлса изтиробинг менга бер, лазаат олай,
Ўзгалар бардоши етмас, Муҳаммадга шу кулай.

СИЗ

Соф кўнгилнинг соҳиби сезиб қиёлаб боқасиз,
Қомати барно, ширин сўз ўзгинамга ёқасиз.

Куйингида дарбадар илаб юрурман ҳар маҳал,
Кўрдим маҳаллада саҳар зеби гардон тақасиз.

Мен висол шайдоси-ю ишқнинг куйи қайнар булоқ,
Не азоб етдим деганда лаб буриб сиз қочасиз.

Ваҳ, аламлар тегрида куйдирди бу ўтли фироқ,
Мен қолиб ағёри боргач, дарчангизни очасиз.

Бир салом муштоқиман, дардимни тинглар зора деб,
Борганимда нари тур деб захрингизни сочасиз.

На мушкулдир, эй фалак! Топмадим дардман юрак,
Сиз бепарво, мен ҳалак, пистайи хандон чақасиз.

Тамоман зорлик билан ўтди умур ҳайрониман,
Муҳаммадга ёқасиз, асли ўзи шунақасиз.

БЎЛМАСА

Битилмас тунда анъор, шоирда ёр, шам бўлмаса,
Кўкармас ҳеч бир гилёҳ остида сув, нам бўлмаса.

Етмади орзуга инсон илму ҳунар, меҳнатсиз,
Фахри бор элнинг бу кун ҳеч кимдан у кам бўлмаса.

Шу буюк халқ ер қизиб олтин оларми тоғ каби,
Миллатнинг идроқи юксак, хотири жам бўлмаса.

Ҳар замонда бир замон деб айтган асли донишлар,
Бахтинини кўрмасди юртим мустақил дам бўлмаса.

Ҳар бир соҳанг изига дoston қалам аҳлига ҳозир,
Элга хизмат эт Муҳаммад қоматинг ҳам бўлмаса.

БОРМИКАН

Мен каби зорланиб юрган бормикан?
Сен каби орланиб турган бормикан?

Ориятинг кимга керак эй, жонон?
Василинги деб жабринг кўрган бормикан?

Барча ошиқларнинг ҳоли почорми?
Ишқ муроиди ҳосил ўлган бормикан?

Кўча-куйда юраман қаддим букик,
Қоматимни ростлаб олган бормикан?

Бу азоблар охири дорулбаҳо,
Даврини машҳарда сурган бормикан?

Ишқ азоби ислар килди Машрабни,
У каби дорга осидган бормикан?

Кел энди, ёнимда бул, севгили ёр,
Муҳаммадга раҳми келган бормикан?

КЕЛ

Келгил, ўлтир жонгинам, сизинамга ноз билан,
Хоҳишим йўқ суҳбатин, олгали таниноз билан.

Билмадимки, не сабаб, дийдорингга зор айлаб,
Юурсан мени қийнаб, арёр у шоввоз билан.

Сен томонда йўлларим, туйгуларим, ўйларим,
Билмадингми, шёрларим, баҳнида қороз билан.

Тушумда ҳам ўнгимда, фақат хаёлим сенда,
Илҳом париси сен-да, кел жоним пардоз билан.

Ёшлигим ўтди бу кун, ишқ андуҳи бир тугун,
Ҳолим ёмон, гулгун, қолдим ёлғиз саз билан.

Олжудан бир истагим, сенсан мурод, тилгим,
Ҳаётиму юрагим, кел шиддат парвоз билан.

Раҳм қил, эй, дилнавоз, билдирма сен эътироз,
Муҳаммад айтди, дил роз, қол энди устох билан.

ОМАД

Агар мен омадли бўлсам, омад мендан қайтмас эди.
Барчага эш юрган омад мендан йироқ кетмас эди.

Нима ўзи омад деган: бойлик, хунар, мансаб, обрў,
Жами нозир бўлганда ҳам армонларим битмас эди.

Менам истаб дил маҳбубин умрим охир бўлиб қолди,
Омад кулиб боқди баъзан, баъзан писанд этмас эди.

Инсон учун равон йўл йўқ, машаққатдир асли мақсад,
Меҳнатни бахт билганлардан омад сира ҳуркмас эди.

Интиланга толе ёр деб, айтган доло халқим меннинг,
Ниятинг соф бўлмас экан, Оллоҳ ваъда бермас эди.

Китоб ўқи, билим ол чун омад ўзи кириб келмас,
Мақсад сари авлиё ҳам «... даст ба қор», деб айтмас эди.

Омад ўзингга боғлиқ: бу поклик, мардлик, қунт, жасорат,
Эришай деб Муҳаммад ҳам шунча заҳмат чекмас эди.

ҚАЙТАДАН

Эски дардга мен гирифтор қайтадан,
Юрак дардим мендан бсор қайтадан.

Ҳақ амрими йўлиқди ул моҳ яна,
Эл ароки, бўлдим гуфтор қайтадан.

Гул эди дардимга малҳам бўлгудек,
Энди кўнглим гулжайи хор қайтадан.

Лашкари ишқ пора қилди бу юрак,
Зор юрурман, васлинг зор қайтадан.

Маҳбубим дийдорин қўмсаб то ҳануз,
Кўзим йўлида нигизор қайтадан.

Эй, биродарлар, хазон бўлмай бутун,
Қилмасун, айтилгки ночор қайтадан.

Бошидан кечган билтур ишқ дардини,
Муҳаммаддек бўлса афкор қайтадан.

МЕҲРУ МУРУВВАТ КЎРСАТ

Меҳру мурувват азал Одам Ато меросидир,
Меҳр ила кўнгил уйи мунаввар тонг биносидир.

Мурувват кўрсатиб тилларда дoston Ҳотами Той,
Келди фурсат, бил ғанимат сен унинг ворисидир.

Кимга деб ўйлаб ўтирма меҳр, мурувват айлайин,
Ҳамма ҳам меҳринг қуёши ошиқи шайдосидир.

Яхши сўз, ширин табассум ўзгага малҳам эрур,
Не ажабким, бу хислат ота, онанг ризосидир.

Ҳар маҳалла теграсида ногирон, нуронийлар,
Мурувват айла уларга, гапнинг индаллосидир.

Савоб иш қилай десанг, йўли кўп, турлари кўндир,
Меҳрли бўл, мурувват қил-ки, ҳаётинг навосидир.

Юртбоши бошлаб берди хайрли меҳр, мурувват йилин,
Давом этсин асрларким, бу унинг бисмиллосидир.

Меҳр кўрсат эй, Муҳаммад, мурувватинг қайнар булоқ,
Десулар саҳф айламай, у шу дарднинг давосидир.

ОДАМ БЎЛИШ КЕРАК

Бир вазал битмоқчи бўлдим тингла дўст-ёринг билан,
Қил амал, ҳар бир қадамда, йигитлик оринг билан.

Қиблагоҳинг пандини олгин қулоққа, ҳушёр бўл,
Меҳрибон бўл волиданга, рози қил боринг билан.

Илм олу, ўрган ҳунарни, ҳунарсиз кимса хордир,
Ҳунардир минг хазина, ҳушнудсен рўзгоринг билан.

Оиланг бахтинг сени, фарзандларинг дилбандларинг,
Хушсухан бўл ҳам эркакга ҳамхўр-нигоринг билан.

Эътиборсиз боқма ҳаргиз ёш-улуғ гуфторига,
Маъни ол ҳар бир сўздан қаторда норинг билан.

Даврадарда кам гапир, таҳлилга бер ақлингни сен,
Доналаб сўзла сўзинг, маъноли гуфторинг билан.

Жонинида иш бажарсанг, раҳбаринг райига бор,
Қўрелигинг бермас мурод бу хислати жоринг билан.

Қувма бойлик ортидан, қувсин сени гавҳару зар,
Беҳисоб давлат керакмас, охир афгоринг билан.

Худоё! Товфиқ ато эт, йўлдан адашувиларга.
Имону ишсоф бергин меҳрли намхоринг билан.

Эй, мўмин! Дариг тутма дуодин пиёрь ўқиганда,
Кўп қатори Муҳаммадини зор-умидворинг билан!

БОШИНГ КҮККА ЕТМАСДАН БУРУН

Мен пасихат айласам тингла кар бўлмасдан бурун,
Ўқи, чиз дил кунжигаки, фурсат ўтмасдан бурун.

Эй, йигит! Меҳнат қил, меҳнатда бордир кўп хосият,
Обод эт юрту макон, тандан куч кетмасдан бурун.

Ваъда ҳар турли экан, қадри бўлур вафосила,
Ваъда бердингми бажар сен! Қадринг сўнмасдан бурун.

Ҳисобли бир он, сония, ҳисобладир умринг дами,
Ҳисобли бўл ҳар ишда таъна ботмасдан бурун.

Ёдда тут қайтимли дунё, айланиб келгай санга,
Неки қилдинг яхши бил бахтинг чекинмасдан бурун.

Ҳарна ишга бел боғладинг сен вақтни ғанимат бил,
Билки вақт бахту, вақт олтин, вақтинг қайтмасдан бурун.

Кибри бўлма ҳаргиз ҳам сохта камтарлик керакмас,
Кескайиб кетма, ерга боқ, ерга кирмасдан бурун.

Лаҳза топ, меҳра кўнглин ол, элу авлодинг кўриб,
Бир умр яхши хулқингга гумон қолдирмасдан бурун.

Илм боғи шунча чексиз юр, сайрига олам синар,
Баҳра ол кўпроқ ўқи, бебаҳра қолмасдан бурун.

Хушқ-хуш бўл, очиқ-чехра, ширин сўзни одат қил,
Тунду туршак, аччиғингдан ҳамма кулмасдан бурун.

Ўғитларни кўрмдингми ўқиб сен кўнлаб китоб?
Ҳадисдир бу, ёдда тут, эсан чиқармасдин бурун.

Эй Муҳаммад, қисқа қил, бу йиғма сўзингдан не наф,
Лоф урма сен шёр ёдим деб, шоир бўлмасдан бурун.

МУАЛЛИМ

Эй, буқж, муътабар зот,
Доҳийлар яратдинг сен,
Қолди сендан улуғ Зот,
Оламни гулшатдинг сен.

Олим, мутафаккир ҳам,
Космонавт, оддий ишчи,
Барча улуғ фикр ҳам,
Сендадир ўқитувчи.

Истиқлол шиорингдир,
Топдинг бу кун муродинг,
Мустақиллик орингдир,
Иймон, ислом «ғиротинг».

Юртбошимиз раҳнамо,
Амалда ҳамма тилак,
Муаллимлар марҳабо,
Байрамингиз муборак!

МУНОСАБАТ

Нифоқ солиб кўнгилларга муродинга етолмасан,
Мустаҳкамдир қалъа, кўрғон, доvonлардан ўтолмасан.

«Ваҳобик», «Ҳизбу Таҳрир» таълимотинг падаркушлик,
Қон тўкишлик ва беҳушлик ўзгасини битолмасан.

Нукул бўҳтондан иборат нарақлар тарқатиб охир,
Ватанга меҳри қайноқларни мутлақ чалғитолмасан.

Ким ҳам Ватанин пулга сотмиш, элу юртидан кечиб,
Кўрнамак, жирканчу хоин, жазодан сен қутулмасан.

Фаросат бобида ҳаргиз кўрмадим малъуни нопок,
Сенингдек паст, ношукурлар ҳеч қаерда кутилмасан.

Қувилдинг барча элдан ҳам дарбадар кездингу, аммо,
Келиб кўрдинг-ку, бу юртдан ҳеч бир омон кетолмасан.

Бас энди, явф айлади давлат, кўриб анчайин тадбир,
Ўзингдан кўр, адолат қонунин сен рад этолмасан.

Ўтмишга тош отдингу, йўлиқдинг халқим нафратига,
Навоийдек мутафаккир, муршидан ажратолмасан.

Динни ниқоб қилиб олиб, жар соласан оламаро,
Ҳайф сенга илми Ислом, дўзахи сен билтолмасан.

Чекиб афсуси надомат, ёзди шеърни Муҳаммад,
«Жиҳот» истаб, сенлар ўзинг қўйгани жой тополмасан!

БЎЛОЛМАССАН

Сахийлик қилган билан Ҳотами Той бўлолмассан,
Жабр айлаб жонга подон, чиранма бой бўлолмассан.

Тарҳини чизган билан, воҳ, бўлмаса сенда қувват,
Нахсали бу уйингга старли лой бўлолмассан.

Таппа бўлган туяга чўмичлаб сув берган каби,
Ер очиб ғарқоб мисли қилувчи сой бўлолмассан.

Ўйладинг, эл олдиди бир маърака айлаб чунон,
Донқозон қурган билан остида мой бўлолмассан.

Югурдинг, бас, ҳаётда донм зиёга интилиб,
Бир даме турган билан яхтида ой бўлолмассан.

Кўп чўчук сўздан иборат бир неча мисра тулиб,
Гўшл деб юр, Муҳаммад, Юсуфчиroy бўлолмассан.

ИСТАРАМ

Истарам бўлса хунук ҳам гўзал ёр истарам,
Борлиғим тиканзору кўнгил гулзор истарам.

Йўқса давлат, молу пул, зару зевардин дарак,
Бўлмаса ҳам эътибор, зўр эътибор истарам.

Кексайиб, умрим охир лойиқи ёр топмадим,
Аҳволим афтода, лек дилдор истарам.

Мўралар кўз, нури кам, ойнак доимий ҳамроҳ,
Кўнгил-ю кўзи равшан бир зиёкор истарам.

Тишларим охирлади, сохтаси бермас қувват,
Оёқу белга малҳамдек шифокор истарам.

То тирикман бандалик шукрини бажо айлай,
Охираб тадоругли фарзи даркор истарам.

Нолима, бас қил Муҳаммад, сен кабилар лак-лак,
«Қулим» деб бергай охир, уни бисёр истарам.

НАВОИЙ ВИЛОЯТИМ

Мир Алишер истаган юрт Навоий вилоятим,
Минг фахримсан ҳам бахтимсан, ғурурим саодатим.

Келажаги буюк Давлат гяяичику қувончи,
Ер остида заҳира мўл, Оллоҳдан иноятим.

Вилоятнинг учта шаҳар, саккизта тумани бор,
Қўп миллатли аҳил халқки, тинчликда фароғатим.

Маърифату маънавият, равнақ топди қадрият,
Мактаб, олийгоҳ, масжид, мажлис раводир роҳатим.

Қатор азиз авлиёлар, зиёратгоҳ, қадамжой,
Тавоф айлаб ҳар бирини ижобатдир ҳожатим.

Аҳли ишчи меҳнатсевар, маҳсулоти олий нав,
Ширин-шарбат мевалари тилларда ривоятим.

Қадоқ қўли деҳқон бобо меҳнат қилар тер тўкиб,
Чорва, пилла, пахтасию қалласи шафоатим.

Ўлкамнинг равнақига манъал бўлган килдуз каби,
Порламоқда, Муҳаммад дер бу менинг ориятим.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ

(нома йўлида)

Астайюму алайкумни тинглайсан бод-бод,
Сенга сиҳат-саломатлик тилайди ул зот.

Инсон саломатлиги деб, берилди урғу,
Элу юртнинг бойлиги бу, бу эски туйғу.

Таним сиҳат бўлсин десанг ниятинг пок қил,
Ўзинг поку, сўзинг поку, диморинг чоқ қил.

Уй, рўзгоринг тозаллиги ниҳоят зарур,
Зилолдек соф хонадонда юрган-да марғур.

Соғлигинг бу бойлигинг, соғлом танда соғ ақл,
Сиҳат тиласанг кўп ема нақлга амал қил.

Ҳовлингдан чиқ, кўчага боқ, маҳаллада юр,
Кўни-кўшнинг соғлигини доим сўраб тур.

Саломатлик тозалликла эш бир тушунча,
Шу боиски, табобатга эътибор шунча.

Йби-Сино авлодлари миллат, юрт фахри,
Холис хизмат шиоридир алнинг дил баҳри.

Табиб, ҳис эт бурчинг беморга бериб матлаб,
Агарки, нуроний, қиз-йигит шифоталаб.

Инсон тан сиҳати — давлатим сийёсати,
Барчага соғлиқ тилар Муҳаммад баёти.

АССАЛОМ, НАВРЎЗ

**Ассалом Наврўзи олам,
Қувончлар олиб келдинг.**

**Аждодларимиз истагин,
Бағринга босиб келдинг.**

**Сени кўн камситганлардан,
Доимо холиб келдинг.**

**Ошкор, хуфён ғанимларга,
Қовоғинг солиб келдинг.**

**Энди биз мустақил, деб Сен,
Меҳнатда толиб келдинг.**

**Охир бу интиқомда
Сен Наврўз холиб келдинг!**

СОҒИНДИМ

(Халқ оғзаки ижоди йўлида)

Сен нигорим мен ғарибни найладинг?
Эс-хушимни ерман яксон айладинг,
Печун билмам мени олдин сайладинг,
Юракдаги хуморимни соғиндим.

Кўрмаганим бутун бўлди беш кунлар,
Хаёлимда сен дилдорим кун-тунлар,
Ярим кўнглим муҳаббатла бутунлар,
Қалбимдаги туморимни соғиндим.

Анвалига кўрсатиб нашу намө,
Калимамдир тилда номинг доимо,
Мен севаман, — деб, қилурсан сен даяво,
Ишқингда ёр беморингман, соғиндим.

ФАРДЛАР

Фард дегани, дарад дегани,
инсон даради у,
Бир бинд шаради аён булди
мазмун асли шу.

* * *

Кудук қазма игиш билан нокаста,
Баробар бўлмайди оддий бир хаста.

* * *

Яхшилик билмаган кимса чаёндир,
Заҳар солиш касби ани аёндир.

* * *

Ганҳарин на билсин унлаган сопол,
Заргар бошқаю, бошқадир кулол.

* * *

Пул, буюм, молу давлат ҳирс этдинг,
Одамийлик сендан йироқ — терс этдинг.

* * *

Калтак билан қувмас киши бахтини,
Жоҳил қувар бахтинию тахтини.

* * *

Пул савдоси тунди кимса бошига,
Разилликка заҳар солди ошига.

* * *

Билки инсон пок экан — биринчи хислат,
Ундан йироқ донмо ҳасад ва тухмат.

* * *

Кўнглингда маҳкамдир ҳалоллик тугун,
Тилингдир ҳамиша, ҳар жойда узун.

* * *

Жон дўстингдан сир яширдинг,
Кулфатни бошингга оширдинг.

* * *

Тил ўргатди ёлпонга киши,
Қурби қолмас, разиллик иши.

* * *

Бўлмай десанг ишончсиз,
Алдама бировни шаксиз.

* * *

Ингил меъёрида бўлсин ҳар бир иш,
Меъёридан ошса, билки мурдормиш.

* * *

Бор шоирки, қанча ўйлаб ёзди фард.
Назҳор қилди унда юракдаги дард.

* * *

Кексаларни эъзола қилиб ҳамият,
Яқин қолди сенга ҳам келади навбат.

* * *

Эй йнгит, илм, ҳунар бўлса қўлингда,
Дар қолмайсан, ҳаётингда, йўлингда.

* * *

Сен шайдо бўл, севгин айлабон шитоб,
Садоятли дўст у китобдир, китоб.

* * *

Халқ билан бўл, бўлма ундан йироқда,
Йироқ бўлсанг, кушинг ўтар фироқда.

* * *

Фарзанднинг бори яхши,
Улар ҳаётнинг нақши.

* * *

Бўлса давлату мол — кучсан,
Йўқса зардан вақо — пучсан.

* * *

Фард дегани, дард дегани,
инсон дарди у,
Бир банд шёрда аён бўлди,
мазмун асли шу.

* * *

«Биргина туз сган ерда қирқ салом»,
Жондир, хуш тавб, фетлу ширин калом.

* * *

Нақл борки, «Иззат тиласанг кўп дема»,
Кўп гапириб охирида панд ема.

* * *

Мақол бор: «Сихат тиласанг кўп ема»,
Юк ҳам оғир бўлса, кутармас кема.

* * *

«Қам хўру доим хўр» тожик мақоли,
Ҳар ким есун, ўзига маълум ҳоли.

* * *

«Аввал ўйла, кейин сўзла» нақли бор,
Хом гапириб сўнгида чекма озор.

* * *

«Қилни қирқ ёради» билимдон фарзанд,
У шу Ватанди уламо, олим, дўст, дилбанд.

* * *

«Олтин зангламас» ҳам булганса лойга,
Қадрият ҳусн очди, «ювилиб сойга».

* * *

Инсонга юрак кўзи билан меҳр ёқ,
Ҳайтга разм солу бўл меҳрибонроқ.

* * *

Ёғ кўрса яхши доғ таом таъмлидир,
Йўқотини ёмон доғ салом ғамлидир.

* * *

Одам қувонади кўрса яхши туш,
Рухига қуввату таннинг нақши туш.

* * *

Исроф қилма борингни, таомингни,
Оҳиёт қил, айтар сўз, каломингни.

* * *

Сир сақлаш яхши хизмат,
Сир билниш ҳам фазилат.

ТЎРТЛИКЛАР

*Тўртлик хуш эрур, тўрт шартин бор,
Мазмуни бир олим, мезон ёр,
Уч қофия ё радиф бўлсин,
Бўлсин тенг келсин, мисри-қатор.*

* * *

Хулқи одоб, илму амал сенга ёр бўлсин,
Доимо олга иштил, синчковлик бисёр бўлсин,
Ҳаёт майда-чуйдаларини ортиқ деб ўйлама,
Ўқи, кузат натижа омилкор бўлсин.

* * *

Юрагимдан ўрин олиб ишқ ўтини ёққан сен,
Хумор қилиб кўзларингни ерга қараб боққан сен,
— Ҳаётимда Сизни севдим, унутмайман ҳеч қачон,
Добон, тунда хайрлашиб уйинг томон оққан сен.

* * *

Пирпираган киприкларинг найза каби,
Тўс қора ул кўзларингга посбон экан,
Хумор билан боққанамда суқланиб мен,
Найза тигин юрагимга босган экан.

* * *

Ажаб, қизиқ инсоннинг умри,
Қисқа, аммо жуда кўп гурбат.
Ораинг сўнур, кўринмас нури,
Рўзгор, дея қилурсан меҳнат.

* * *

Бевафолар кўпдир жаҳонда,
Ситам, жабру жафодир илми,
Ишқ аталмиш оташ юракда,
Кул қиладир жисмин зўр киши.

* * *

Билмадим бу йўлда мендек ҳамма ҳам бийронами?
Вафодор бир ёр тополмай кўзлари гирёнами?
Бир умр ҳамсухбат, бир маслак излаб ёнами?
Сўрсаиғиз афтода ҳолни сир тутиб у тонами?

* * *

Огоҳ бўлки, дам яқин, фурсат яқин,
Тапти бўл, топишир омонат қасрини.
Йиғ улоқтир, стар деб ҳаёт завқин,
Кетгунг охир кўрсанг ҳам Нуҳ асрини.

* * *

Сўз гавҳарин теринг, сопол аралашмасин,
Заргар ўз ўрнида, кулол аралашмасин.
Гапларингиз мергансимон нишонга тегсин,
Маъни мушкул бўлса, беҳол аралашмасин.

* * *

Уламолардан бизга ўғит зўр мерос,
Келди, Темур ҳам айлади унга ихлос:
— Кам ухда, кам егин, кам гапир шартини,
Бажардию мушкуллардан бўлди халос.

* * *

Мен кўп ёзган билан сен мухтасар қил,
Оз гапириб, кўп маънони бера бил,
Сўз билан юртувчи унбу бозорда,
Ширинсўз бўл, чиройингни очар тил.

* * *

Тий тилингни, тилингни тий, тилингни,
Ҳар кимга ҳам очаверма дилингни,
Файласуфдек илминг бўлса мабодо,
Кам гапиргин билинтирма билингни.

* * *

Йиғинда гапирсанг тўтиқуш бўлма,
Керакисиз, такрорга ўрин ҳам берма,
Албатта, сўзингда бир янгилик айт,
Чайналган, қочирим гаплардан терма.

* * *

Яхшилик қил, яхшиликни яхши бил,
Оддийгина шундай сўзга амал қил.
Савол бергин, нега келдинг, кетасан,
Олд-ортингга боққил, яхшига ийтил.

* * *

Инсонда бор яхшилик билан жаҳлоти,
Минади, фарқига бормай одам зоғи.
Шайтонга-ку ҳай бермай, бундай кишилар,
Оқибат, хатоли-ла синар қаноғи.

* * *

Бир камини тўлдираман деб инсон,
Югуради, бир умр хафаю шодон.
Бир кам деган-ку аслида уни,
Сендан ҳам қолғуси бири кам, нодон.

* * *

Гуноҳ қилиб кечирим сўраш,
Дейдилар, ақлли одам иши.
Яна ҳам оқилроқ саналар албат,
Қилмай юрса гуноҳни киши.

* * *

Инсон ўзи тенгсиз доно мавжудод,
Кашфиёти лол қолдирар, худодод.
Нима учун масалларда ҳайвонлар,
Одамларга ибрат қилинур бот-бот?

* * *

Охурга солдилар қовун нўчоқ тоғасин,
Деб, эшак орасталаб, ҳузур қилиб есин.
Эшакда у, эшаклигин қилиб намоён,
Титкилаб, тупроққа булгаб еди, қани ортин.

* * *

Байрам, тўйларда топганини бериб, кутлаб,
Фаразидлари кўнглини хушнуд этган отадир.
Уларни деб, ғамини еб, камларин бутлаб,
Сўнг, қуруқ табрикка ҳам зор бўлса ботадир.

* * *

Бизда одат: ўтганларни буюкликка кўтариш,
Ажаб одат, шундай қилиш, эъозлаш савобли иш.
Аммо улуғлаш, қадрлашни тирикликда кўрмаса,
Минг бор яхши бу ҳаётда туғилмаса, ўлмаса!

* * *

Мурувват кўрсатиш ҳадисий одат,
Бу яхши одату ҳам зўр савдат,
Аммо, мурувватчи — инсон-ку ўзи,
У ҳам муҳтож, мурувват кутар кўзи.

* * *

Ота ўғилдан оқил гап эшитган ҳамон,
Ғурурдан кўнгли тоғ, эслаб хурсанддир чунон,
Таажжуб, фарзанд дилга, қулоққа илмади,
Отанинг панд-гавҳар, кароматин билмади.

* * *

У ким эди, кўп гапирди, кимдир оз,
Оз сўзласа ҳам, маъноли, жуда соз,
Сўз тинчлигида сахийликка ҳожат йўқ,
Манитқ кучли бўлсин, гапи сарафроз.

* * *

Сўзларинг дилозор бўлмасин асло,
Тинглаб сени кўнгли сўлмасин асло.
Эшитганлар такрор истаги бўлсин,
Давомли бор сабри тўлмасин асло.

* * *

«Ўзингдан улуғларга салим бермагин»,
Дейувчи бирор ота борми бу юртда.
Гар шоир бўлсанг майда ганини термагин,
Нолима, парваришсиз қурийди бута.

* * *

Асабга зўр берсанг кечиран тананг,
Назардан қоласан, ҳолинг бўлар танг,
Асабни қўзғама, йўлим тўғри деб,
Куладилар, қанчадан-қанча «наҳанг».

* * *

Ҳаётда нималар бўлмайди дейсан,
Ҳеч хатога йўл қўйма, бўлади кеч.
Бир ишни «дўндириб» қўяйин деб сан,
Қўяман деб қош ҳам кўз чиқарма ҳеч.

* * *

Дунёда зўр азоб бор.
Шундан бир хабар билдир.
Узоқ, кекса ҳаётнинг,
Ҳар бир куни бир йилдир.

* * *

Тўртлик ҳуш эрур, тўрт шарти бор,
Мазмуни бир олам, мезон ёр,
Уч қофия ё радиф бўлсин,
Бўғин тенг келсин, мисра-қатор.

* * *

Нолима, аҳволим оғир деб фақат,
Тақдирдан тилама ҳеч бир ҳам шафқат,
Ҳаракат қил, излан, илтил жасорат,
Сенга ёр бўлсини қил ҳалола меҳнат.

* * *

Меҳнатсиз йиғилган дунёдан кўра,
Тер тўкиб топилаган ярим нон ҳалол,
Кеккайиб юргандан ном олиб — «тўра»
Пок одам десунлар, аълодир бу ҳол.

* * *

Бир ошнам тўй қилди, бичимлик, тотлик,
Чорлади маҳалла, қуда, дўстларин,
Ош тортди, ҳаммага, ичимлик, шодлик,
Улашди, тўғрилаб каму кўстларин.

* * *

Бир ошнам тўй қилди, жўшқин, дабдаба,
Тошкентдан чорлади саябаткорларни,
Энди ким ўзарга тўю тантана
Томоша қилинг бу кирдикорларни.

* * *

Элда яхши нақл бор, — элдан чиқманг, — дер,
Бу чуқур маъноли сўзда ҳикмат бор,
Тўй ва ҳашамларни оддий қилсин-эр,
Оддий халққа ош берганда ҳиммат бор.

ТУЮҚЛАР

*Шеърятдан ажиб бир йўл бор экан,
Шоир ўзин синамоққа зор экан,
Шакли бир хил сўзлардан туюқ битиб,
Шеърлар ёзиб, ўзи хокимор экан.*

* * *

Садокатга ҳам енгту, ҳам ёқаман,
Гўзалга гоҳ нордон, лек ёқаман,
Севгилимга йигирмада боғланиб,
Ҳанузгача ишқ ўтини ёқаман.

* * *

Давр ғанимат ёр билан ўйнаб-кулинг,
Пайтин топиб ағёрдин доим кулинг,
Қун-тунларинг хушнуд қил, умрингни чўз,
Қадрига етгил, совризмасдан кулинг.

* * *

Жонга ҳузур сариф ёрдан қатлама,
Юрагинг сен ғусса-доғдан қатлама.
Ўқи ҳар сатрин бу олам китобин,
Варақ асра, тоғу бордан қатлама.

* * *

Ўлкамиздир серқуёшу катта ер,
Қилмади меҳнат кимса лакки ер.
Эҳтиромин тонди ҳар қандай киши,
Тер тўкиб, роҳатда-ю ҳам катта ер.

* * *

Садаф, ёқут, фируза сенга зебо тугма,
Дўст деб ағёр-ла зинҳор аҳду вафо тугма.
Сени исғаб зорман, ҳанузам интизорман,
Умид зўр, старман, кўнгилда индо, тугма!

* * *

Ватан кўрки учун жон куйдириб ўт,
Зиё тарқат, мангълдек тўлдириб ўт.
Ҳавас бирлан боқсин эл хизматини,
Гулла, бурка диёринг, кўндириб ўт.

* * *

Васлинг олин айтиб кўнглим ёзаман,
Достонимга завқла ярақ ёзаман.
Писанд бўлмай сенига ҳамма битигим,
Яна янги ғазал, чистон ёзаман.

* * *

Ҳажрида ичган бу май дил ёзади,
Номларга бир жавоб ҳам ёзади.
Ёш эдим ишқ қуши учган замон,
Давр ўтиб кўнглим келиб бир ёзади.

* * *

Оқизди жафокаш кўзимнинг ёшини,
Ҳақдан тиларман кўрай деб кўз ёшини.
Умр бергин бахти билан ё Қодир Оллоҳ,
Асра уни кексаю ҳам ёшини.

* * *

Букмади қаддимни ғам, ё қилмади,
Ишқ ўти зарбидан тан ёқилмади.
То ҳануз жабридан мен тўлғонаман,
Раҳм қилди паринаш, ё қилмади.

* * *

Чин дўстинга ёпма, доим эшик оч,
Ёз дастурхон унга тўқми ёхуд оч.
Суҳбатингни дилкаш айла даврада,
Сезмасин зафарми рангинг ёки оч.

* * *

Богимда асрайман булбул, каклик, соч,
Шулар деб оқарди соқол, бошда соч.
Шеъримга илҳом берувчи қушлар,
Деди дўст: шулар учун ерга уруғ соч.

* * *

Инсон хизматида қолдиради от,
Нақд айтилур элда: ёмонликни от.
Хосиятли экан туғилган аамон,
Фарзандларга қўйилса муътабар от.

* * *

Бироқ нигоҳ ташладию кўрсатди юз,
Чевар экан ваъдаларни қилди юз.
Этмайин ор, мен сизни севдим десам,
Бор экан майдонда одам икки юз.

* * *

Дўст бўлсанг ҳолим сўраб кел қошим,
Гард юкқани йўл бермагин қошим.
Кечолмасанг дўстинг учун жонингдан,
Афсусланиб охир бошинг қошим.

* * *

Уадим боғимдан қип-қизил олма,
Гўзалга қалб қўрила дедим ол, ма.
Куйганман, гардишнинг кирдикоридан,
Ағёр деди, унга: йўқ ундап олма.

* * *

Биласиз, кўп ичилган май, на қилгай,
Эл кўриб яни доим майна қилгай.
Фойдасиз ишнинг мангули бўлма ки,
Ундайлар укки, қарға, майна қилгай.

* * *

Ингизорман, келмади жонон бу тун,
Зулмидан жисмимда жой йўқ бутун.
Севгилимга етарманми деб охир,
Хазон бўлди жабридан умрим бутун.

* * *

Шеърятда ажиб бир йўл бор экан,
Шоир ўзин синамоққа зор экан,
Шакли бир хил сўзлардан туюқ битиб,
Шеърлар ёзиб, ўзи хокисор экан.

* * *

Яқининг-да баҳам кўр, роҳати жон тут,
Дўстларга одил бўл, иззатли меҳмон тут,
Алломага изн беру эъзола уни,
Пирим деб хизмат қил, эътибор чандон тут.

* * *

Жонон бўлса ағёрга ҳеч боқмасин кўз,
Вафодор у гўзалга ҳеч тегмасин кўз,
Унга атаб дил тўридан қасрни қурса,
Эшик, ромин тахтасида бўлмасин кўз.

МУСАДДАСЛАР

Арзунинг жилоли йўллари кўп,
Мисрлар ривон, маъни жўди хўп,
Қаторлар олтию ўзи бир тўп,
Завқ олин, шитасин сўзларин ўп,
Шеърят амадир, раҳланган чўп,
Хирмондир, хўп билан ҳайидилган кўп.

МЕНИНГ МАКТАБИМ

Бу катта давра менинг мактабим,
Худуд кенг дойра менинг мактабим.
Сен бузбул — сайра менинг мактабим,
Ўзлар шоира менинг мактабим.
Хурликда яйра менинг мактабим,
Баралла янгра — менинг мактабим.

Барчани хушнуд қаратган сенсан,
Комил инсонни яратган сенсан.
Карминада донг таратган сенсан,
Ешларни завқли сайратган сенсан.
Хурликда яйра менинг мактабим,
Баралла янгра — менинг мактабим.

Тарих — саксон йил, бўлинг сиз огоҳ,
Илм хазинаси катта бир даргоҳ,
Йўлингиз тушиб ўтсангиз ногоҳ,
Мен билан бўлинг доимо ҳамроҳ,
Хурликда яйра менинг мактабим,
Баралла янгра — менинг мактабим.

Мақтаб жисмию жони муаллим,
Муқаддас даргоҳ хони муаллим.
Барҳаёт доим қони муаллим,
Ўқувчи фахри, шони муаллим.
Хурликда яйра менинг мактабим,
Баралла янгра — менинг мактабим.

Олийгоҳга йўл олган йигит-қиз,
Фахримиз, минглаб бўлган муҳандис,
Файласуф, шоиру мутахассис,
Олимлар қолдирди тарихга из,
Муҳаммад — яйра менинг мактабим,
Баралла янгра — менинг мактабим.

МАҲАЛЛАМ МЕНИНГ

«Дехқон» ном маҳаллам бор,
Мадҳин қилайин изҳор,
Ишоқ ҳамма дўсту ёр,
У қадимдан барқарор,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

Қариялар фохримиз,
Ғанимату нақдимиз,
Улар борки, бахтимиз,
Бошга тож ҳам тахтимиз,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

Элнинг тўй-томошаси,
Қариндошу ошпаси,
Матрифату рўшноси,
Барчасига нешвоси,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

Тарбияту табобат,
Ободонлик, саховат,
Савдою ҳам рақобат,
Ҳаммасига ҳимоят,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

Қурилса битта бозор,
Равон йўл, ҳаммом даркор,
Ёшлар оромгоҳга зор,
Ўсишса чекмай озор,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

Гавжум доим маҳалла,
Йигин бор оқшом налла,
Фаоллардир биргала,
Муҳаммад жой эгалла,
Маҳаллам жоним менинг,
Маҳаллам шоним менинг.

БАРЧАМИЗ МЕҲМОН

Эй, дўст, дилкаш, меҳрибон,
Ўзинг менга қадрдон,
Ҳаётда ярат имкон,
Умринг бўлмайин хазон,
Сенсан шу борда боғбон,
Турмушини ўтказ шодон.

Таъмагирлик қилма ҳеч,
Елгон ваъдалардан кеч,
Айрим қовун мағзи берч,
Ёмонлик илдизин керч,
Шу кўйи сенда иймон
Мустаҳкам бўлгай обдон.

Порахўрдан нари тур,
Яқин келса гапини бур,
Нафсин ҳар куни бир ур,
Ҳақиқатнинг йўли нур,
Интиқ, сургину даврон,
Юртда барчамиз меҳмон.

Бесбурдлик ёмон касал,
Латта кесмас, бор масал,
Шиддатга берма пайсал,
Ривожда ишинг асал,
Бўлғуси, омад тез он,
Барча юмушинг зебон.

Юлғичликдан сақласин,
Тавқи лаънат тақмасин,
Доим йўлинг оқласин,
Оллоҳ ўзи ёқласин,
Ўқилиб тур хайру эҳсон,
Бергай ўзи юз чандон.

Иллатлар кўп ҳаётда,
Қаллоб, каззоб, безбастда,
Судхўр ҳам бир нажотда,
Қораланур баётда,
Муҳаммад кулар хандон,
Уни кечирсин раҳмон!

МУСТАҲЗОДЛАР

Сен менин бахту баҳорим
ҳам гулистоним Ватан,
қийсингни ҳеч қўрмадим жаҳонди.
Қаъбамчин, маккам, маднам
нурли бустоним Ватан.
абидият яшагин сен омонди.

АСЛ МУДДАО

Бу ҳусну иффатингга лол қолур олам бутун,
аслида узим шайдо.

Ишқ оғашини **юрак**да аламанг олар тутун,
муҳаббатинг **дил**га жо.

Сенсиз қарорим йўқдур, на ихтиёрим менда,
эй, дилбари жононим.

Номинг тилда ояту шеъримда ҳижо, руқун,
Мен Мажиҳунинг сен Лайло.

Илҳом париси ўзинг кўнглида анъор тутун,
булмагин сен бепарво.

Шунчалар мушқулми, жонон, наслингга етмаклик,
тоқай бу интизорлик.

Кош десангчи: «равшани айлай онёнингни шу тун»,
дер эдим: — гузал, дую.

Пола айларман тун, кун кўнглига солса раҳм,
яратганга зорланиб,

Илтижом бўлса ижобат кулбама ёр келсун,
ҳолатим бўлар аъло.

То ҳануз бу хаста Муҳаммад ҳажрида зорман,
умидвори жаҳонман.

Келар охир, мени ол деб кийиб заррин, гулгун,
ҳосилдир асл муддао.

ЎЗБЕКИСТОНИМ

Шу гўзал ўлка менинг жону жаҳоним,
Сенсан худованди ато.

Бундаги қайнар ҳаёт томирда қоним,
севдим диёр, қилмам хато.

Тоғу бор, гулгун экинзор, хуш манаара,
таърифингга сўз етишмас,
Кокилингдир Амую Сир, Зарафшоним,
кавсар суви, гавҳар мато.

Ширин шарбат меваларинг оламда йўқ,
қилур жаннатла рақобат,
Ер бойлиги нефту олтин шараф-шоним,
юртим, фаҳрим ўзинг аъло.

Ҳалол меҳнат билан эл банд, эрк завқила,
истиқлолим шарофати.

Танга роҳат, шу боисдан, бугдой ноним,
билак кучим шудир маъно.

Муҳаммадга саждагоҳ, севимли диёр,
халқим, элим дебон юрдим.
Ватаним, меҳрибоним, Ўзбекистоним,
бор ҳаётим сенга фидо.

МУДДАО

Эй пари васлингни излаб ёнаман,
куйингда зорман шайдо.
Қайда бўлмай номинг айтиб қошаман,
доим йўлингда пайдо.

Дош беролмай инқ азобига бу кун,
не кечар ҳолим менинг.
Ишон рамақта, давосиз афтодман,
эй, раҳми йўқ бешарво.

Нолалар қилдимки ҳаргиз билмадинг,
уволимга қолурсан.
Ёрлигимдан шу боис ҳам тонамди,
девонамди ҳам расво.

Не жафолар бор яна бу бонима,
кўрмаган жоним менинг.
Унга қарши мард бўлиб мен бораман,
бўлса у тухми андо.

Ё келарсан «аҳволнинг не кечди», деб,
кўзим интизор сенга.
Севгиси ҳақ камина бир донамди,
тақдир аял шу савдо.

Раҳм қил келгил ўзим оғушима,
дардимдан фориг айла.
Бу кулбам равшан ўлсун, рамхонаман,
Муҳаммадга муддао.

ВОВАЙЛО

Илҳом нарисе ўзинг, бунча назокат,
кел, гўзалим ҳурлиқо,
Қадди бастинг сеҳриму эй, нари талғат,
Ҳолимни кўр маҳлиқо.

Туилари тўлғонаман истаб васлингни,
Фақат сенсан тилагим,
Ҳар соату сония кутаман шавқат,
Борми ё ўзга шайдо.

Ишқ азобин чеки йўқ, кимга арз этай?
Яратгандан сўрадим,
Ўзга йўлим йўқ, Оллоҳ, қилгин шафоат,
Бер кўнгилга тасанно.

Сеҳри дилда, меҳри хандон, ул мафтункор,
Халоскорми, исёнкор?
Келсин, дебон ҳамеша қилдим ибодат,
Ундан чиқмади садо.

Фигоним фалакка етди, ул моҳ билмас,
Фарёдим унга етмас,
Инграбон титрар бадан кўрсат каромат,
Дейинми ё алвидо?

Худоё, таъя қилдим, ўзинг раҳм айла,
Шоядки, кўнглим олса,
Номусулмон бўлсанг ҳам, қил бир зиёрат,
Халқ айласин тамошо.

Айт, яна қанча хуноб бўлсин Муҳаммад?
Оламга қулги бўлиб,
Машҳардами кутайин сендан шаҳодат?
Елғиз қолдим, вовайло!

ЗАР Ё ЗҶР

Асли дардимни айтай, биргина кел, ўзинг кўр,
Ё манзилнинг йироқми?
Давоси йўқ мен нетай, шунчалар пешонам шўр,
Дардим битмас булоқми?

Ё Акоб пайғамбардек тапсам жароҳатидан,
Қуртлар пайдо бўлсинми?
Оғриққа бардош этай, ёнимда бўл, аҳвол сўр,
Гавдам қуруқ таёқми?

Дардлар кўндир дунёда, менинг дардим, ишқ дарди,
Унинг давоси сен-да,
Азобни илҳон тутай, ўзим сабаб, ўзим ўр,
Ган уқмаган тўқмоқми?

Юсуф каби Зулайҳо чекан заҳматин кўргин,
Минг йилларга тотувлик.
Мен ҳам дохтоним битай, уларники бўласин қўр,
Шу кўрсаткич чироқми?

Чор афзолим чоқ эди, мени қилдинг гирифтор,
То ҳануз девонаман.
Андухим ичга юсай дониш айтди: ўзинг кўр,
Зое юрган сайёқми?

Ошиқнинг лойи бошқа, юракда дарди қат-қат,
Менинг иложим қанча?
Бу йўлдан печун қайтай сайёдининг қўлида тўр,
Етиб бўлмас сўқмоқми?

Фарёд деб жаҳон кездинг, Муҳаммад сабринг қали?
Ёнига ўтир йиғлаб,
Айтмагин, ҳаргина, кетай, иш берар зар ёки зўр,
Берган умри узоқми?

МУСОВИ ТАРАФАЙНЛАР

Тўрт катакда тўрт мисри шеър,
Мисралар катакларда дер,
Мазмун кучли бўлса анга,
Ўзинг ўйла, топ ўқийбер.

ВАТАН МАДҲИ

Ўзбекистон	масканим	она юртим	жонажонсан
Масканим	жаннатмакон	саждагоҳим	меҳрибонсан
Она юртим	саждагоҳим	Наъбамсан	дин қувватим
Жонажонсан	меҳрибонсан	дин қувватим	ноибонсан

ИСТИҚДОЛ ҒУРУРИ

Мустақил	юртимки, сен	ҳам ғурурим	ифтихорим
Юртимки,	сен шуурим	навбахорим	номус-орим
Ҳам ғурурим	навбахорим	дилда борим	мадорим
Ифтихорим	номус-орим	мадорим	барқарорим

ЮРТИМ ФАХРИ

Ватанимсан	кўз қароғим	фаҳримсан	кўрагимсан
Кўз қароғим	дил чароғим	ифтихор	истагимсан
Фаҳримсан	ифтихор	йўқ-ку такроринг	ғўзал ўлкам
Юрагимсан	истагимсан	ғўзал ўлкам	тилагимсан

ТАСАВВУФ ЙЎЛИ

Эгалласин	бандаси	динда	шариат
Бандаси	муқаддас деб	билсин	тариқат
Динда	билсин	мўътабардир	маърифат
Шариат	Тариқат	Маърифат	Ҳақиқат

ҲАЁТ ЛАЗЗАТИ

Ҳаёт	кўриб	ўқидиму	билмадим
Кўриб	жабрип	лаззатини	курмадим
Ўқидиму	лаззатини	тортмай	кетдим
Билмадим	курмадим	кетдим	турмадим

ВАСЛ ЖАФОСИ

Жафо	кўрдим	васлингни деб	гулрухсор
Кўрдим	зулминг	азобладинг	эй бсор
Васлингни деб	азобладинг	тамом	бўлдим
Гулрухсор	эй бсор	бўлдим	хокисор

МАМЛАКАТ ПОСБОНИ

Елкасига	тоғ кўтарган	мамлакатнинг	осмони
Тоғ кўтарган	пўлбошчининг	ишончлидир	посбони
Мамлакатнинг	ишончлидир	бирдам ҳалки	мустаҳкам
Осмони	посбони	мустаҳкам	динию иймони

ҲУНАРНИНГ ХОСИЯТИ

Ватанимсан	кўз қароғим	фахримсан	юрагимсан
Ҳаётда	зор бўлмаслик	калити	ҳунардир
Зор бўлмаслик	Мезони	билсанг зар	унардир
Калити	билсанг зар	меҳнату,	бардош қилсанг
Ҳунардир	Унардир	бардош қилсанг	берардир

ТАНТИЛИК ШАРОФАТИ

Тарҳидан	урмагин	чексиз гувоҳ	қилурсан
Урмагин	узга ризқин	бордир жазо	билурсан
Чексиз-гувоҳ	бордир жазо	асл қазо	ё Оллоҳ
Қилурсан	билурҳан	ё Оллоҳ	бордирҳан

ОТА-ОНАНИНГ ХУРМАТИ

Ўзинга	ҳаёати	ота-онани	ҳурмати
Ҳаёати	қадри	англасанг улар	ияти
Ота-онани	англасанг улар	сен деб	яшади
Ҳурмати	ияти	яшади	ҳақ беминнати

ТОҶИКИСТОНЛИК ЎЙМАҚОР ҲОҶИ АЛИ ЯҲЁЕВГА

Истравшан	гурури	фаҳрисан	фаҳландисан
Гурурисан	тоҷигининг	беади	салғатисан
Фаҳрисан	беади	жаннатмакони	сен кандакор
Фарзандисан	салғатисан	кандакор	дилбандисан

ИСТАРОВШАНИ СОҒИНИБ

Истаровшани нур-афшону Зарафшоннам зар-афшон,
Мен сени бустон деб айтсам, Ўзбекистон гулистон.

Ўратена шаҳри жаҳон, нур меҳру баланд номдор,
Бу азиз юрт аҳлининг афсонавий ўтмиши бор.

Чан сад асру чан ҳазор сол қоматад оламингоҳ,
Юзга Фирдавсийга кўндир тарихинг лавҳи ногоҳ.

Ба ду забон гап мезананд, бародари як миллат,
Бу гўзал юртнинг азиз фарзандлари Рустам сифат.

Меҳмоннавоз, ёру дўсту рафту омад шоҳоний,
Касбу кори, илми отан, қадриятлар қадимий.

Орзумандам, шире шарбат, меваҳойи жаннати,
Тасвино, эй, биродар, бу халқининг зўр меҳнати.

Ўратена жойи жаннат, баҳавойи нури нур,
Мен тўғилган Карминаки, бутун оламга машҳур.

Дил баланд, сўйи жаннат, ашқи равон равҳаракам,
Мен отам юртига ҳар гал соғиниб қўйсам қадам.

Аз дер наздик омадиям чун меҳри ёрон дийдор,
Навонӣ вилоятдан каминаман ўзим хоксор.

Узри зори дорад Муҳаммад савфи аноран,
Кўрмабесиз Ўратенани, кам юракни тарақлаш.

* * *

Умид дорамки, кори Ғофуржонбой давом дорад,
«Мехр кӯда» уруғин Умиджон доимо қорад.
Илоҳо баркамол шав, аз офатҳо нигоҳорад,
Дилимсан, юрагим, мен эрсам қаторда норад.
Жамин хеш-табор, тўйи домғи туро бинад,
Оллоҳ деб бошласанг, тапгри бергай сенга омад,
Назми туъфа аз тағойи Муҳаммад-пиронсолад.

* * *

(Зебушсодан таржима)

Гулдан булбул кечарди гар чаманда кӯрса мени,
Бутга сажда қилмағай бараҳманда кӯрса мени,
Гул баргида ҳид яшириндек сўзимда пинҳон ман,
Майли бўлса кимда кўриш суҳанда кӯрса мени.

БАЙРАМЛАР

НАВРЎЗ

Элимда байрам бу кун,
Чехралар қувноқ, гулгун,
Қувончим осмон қадар,
Куйламайин мен нечун.

Бугун «Наврўз»и олам,
Ҳамма далада байрам,
Элу кўрт яхши билар,
Йил меҳру муруннат ҳам.

Шудгор нам қайтармоқда,
Қаранг, ер буғланмоқда,
Фотиҳа бэринг бобо,
Барака йил кутмоқда.

Иш қуролин шайланглар,
Белли маҳкам бойланглар,
Мола билан бостириб,
Дон уруғин сайланглар.

Ўроғу нюха, белкуррак,
Канша, гаврон куч билак,
Поза, омоч, қўш хўкиз,
Тирноғу кетмон керак.

Конушни қўй, Ойжамол,
Чория, мукки бемалол,
Меҳнатга киришайлик,
Барчани қолдириб дол.

Пилта бахмал қалпоғим,
Иш чоғони белбоғим,
Допка қўйлак, бўз иштон,
Зарурдир, чоқ димоғим.

Ёйинг бўйро, кигизин,
Нари қўй, хокандозин,
Ёз, қалами дастурхон,
Қўй шинни, тут майизин.

Бибилар овқат қилсин,
Ўчоққа қозон илсин,
Кўмоч, ярма, софи ош,
Зотора, қотир бўлсин.

Ширкади, атала ҳам,
Гуча, ҳалиса ҳар дам,
Дилга роҳатихондир,
Сақлайди бизни бардам.

«Наврўз»да доим истак,
Битта таом — сумалак,
Кўшиқ айтиб тайёрланг,
Бўлсангиз савоб тилак.

Оғилда той кишнайди,
Чархи дук ҳам икнайди,
Сандали атрофида,
Барча хуржани қишлайди.

Болалар шоду хуррам,
Майли ўйнасин бир дам,
«Аккол», «бештон» ўйида,
Диллари бўлур беғам.

«Биздан Сизга ким керак»,
«Ошиқ» ўйини, «варрак»,
«Ёлпин бачалоқ» ҳамма бор,
«Кураш» — тегсин-да курак.

Карминам урф, одати
Бахтию саодати,
Мадаҳ этилди — ҳол қудрат,
Халқ меҳри муруввати.

БИРИНЧИ СИНФ

Муаллимикон, муаллим,
Сизга минг бора таъзим,
Чунки заҳматлар чекиб,
Бизга бердингиз таълим.

Бугун синфда байрам,
«Алифбо» ёд олдик ҳам,
Ёзиш, ўқиш ўрганиб,
Барчамиз қувноқ, бардам.

Тобора биз улғаямиз,
Ҳаёт сирларини биламиз,
Ўқиб жуда қўплаб китоб,
Касб-ҳунар ҳам эгаллашамиз.

Касб-ҳунарлар ғоятда қўп,
Улар зарур, барчаси хўп,
Ҳаммасига билим керак,
Дўст билгани китобни ўп.

Айтайми мен ким бўлмоқчи,
Ҳа, албатта, ўқитувчи.
Ватан учун мард ёшларни,
Касбим, тарбияламоқчи.

Элга хизмат хили анча,
Тиждорат эски тушунча.
Дўкон очиб хизмат қилай,
Куч-қувватимнинг борица.

Павот, ҳолива, шишолдони,
Ҳалвойитар, мураббони,
Айтинг-чи ким ёмон кўрар,
Қандолатчи ҳунардонин.

Бўлмоқчиман тикувчи,
Чевар, кийим бичувчи,

Дидли либослар тикай,
Сифат бўлсин биринчи.

Маҳаллага бош бўлсам,
Худудни обод қилсам,
Халқим муаммосини,
Ечсам, эл ризо этсам.

Мен ошпаз бўлай дейман,
Халққа ризқ улай дейман,
Палов, манги, кабобни,
Таъмли, дундирай дейман.

Юрт соғлиги — табобат,
Соғ бўлса халқ саломат,
Ўқиб табиб бўламан,
Шифокор — шудир мақсад.

Мен бўламан миришкор,
Элда машҳур пахтакор,
Ширин-шарбат мевалар,
Юртга дон, чорва даркор.

Техника жону дилим,
Керак унга куп билим,
Ҳайдовчи бўлай дейман,
Машина менинг йўлим.

Қурувчилик зўр ҳунар,
Ишнинг доим кўринар.
Қасрлар этганда барпо,
Ўминг бир умр қолар.

Туманга бўлай ҳоким,
Ишлайман куч бор токим,
Элга бош бўлиб, масъуд,
Рози қиламан халқим.

8-МАРТ ТАБРИГИ

Ина баҳор барқ уради дилларда,
Ҳаёт гўзал, турмуш ширин, бу олар,
Таърифингиз достон эрур тилларда,
Онажонлар, қиз, жувонлар, жононлар.

Мана сизга озод эрку эркинлик,
Муқтақиллик шавқи доим дилларда,
Қўл узатинг, ҳамма ерда тўкинлик,
Бахтнинг ўзи, таронаси тилларда.

Асрий орауларнинг туғуни бу кун,
Тамоман ечилган, кўртимда ривож,
Тинчлик байроғи у ҳилпираб кун-тун,
Сизга инъом ўша ажойиб гўлтож.

Сиз онасиа, дилдаги севимли ёр,
Ватан юки, Олий Мажлис, Сенат ҳам,
Елкангизда, чарчамайсиз, гурур бор,
Малагимсиа, олдингизда бошим кам.

Табрик олқини такрорлайман ҳаминиша,
Одватимдир, этолмайман уни тарк,
Яқин, йироқ, катта, кичик ва хеша,
Айтар сўзим: Байрамингиз муқдорак!

ХУШ КЕЛДИНГ, НАВРЎЗ!

Элимда байрам бу кун, Наврўзи олам,
Чарчамай битди дoston, шеърларни қалам.
Оловли асрларда, жангу жадалларда,
Юрагингда қанчалар сақланиб келди алам.

Бағрига босди сени нурли истиқлол,
Қадриятлар тикланди, қолмай бир мисқол.
Олам-олам қувонч билан кириб келдинг,
Кел, эй, Марҳабо, дийдам узра бемалол.

Қутламоқда она юртим сени Наврўз,
Кексаю ёш, йигит, қиз, қанча қора кўз.
Табиат ҳам яшнади, баҳор нафаси,
Ўзалликини оламга қилмоқда кўз-кўз.

Карнай, сурнай садолари эрта тошдан,
Чорламоқда байрамга у завқли бонгдан.
Болажонлар хушнуд туриб равон бўлар,
Нуронийлар дуо қилар илму онгдан.

Кураш, кўчқор уруши, улоқ, от чопар,
Тухум уруши, аския, разал ҳам лапар.
Санъаткорлар жўшиб куйлар, рақсида хур,
Майдонда ҳар ким шу пайт истагин топар.

Тўйга тўёна қилиш қадим анъана,
Бил, Наврўз байрамига тўрт минг йил сана.
Энг ёшларга ўйинчоқ, қанд ҳалво бериб,
Халқ меҳнат зафари ҳам шу кун тўёна.

Ийраб-яннаб келавер, эй, малак Наврўз,
Хосиятли таоминг сумалак Наврўз.
Муҳаммад ҳам кўп қатори шу байрамда,
Юртим, халқим тинч бўлсин дер истак Наврўз.

ЙИГИТЛАРГА

Одамизод давр сурсин, ризо бўлсин, ўлмасин,
Бой бўлса бўлсин, аммо, зорликни у кўрмасин,
Чор афзоли бўлиб чоқ, тан-сиҳати бойлиги,
Сиҳат-саломат бўлсин асло бемор бўлмасин.

Балиққа сув — ҳаёт, қушга — қанот, инсонга — дўст,
Қанча кўп бўлса яхши, жон дўстинг бекаму кўст,
Эҳтиёт бўл, душманинг битта бўлса ҳам зиёд,
Авлодинг сенга ғамхўр, жонкуярдир эгу пўст.

Давлат, шуҳрат, лавозим тақдирингда битмаса,
Қувма ҳаргиз ортидан сен, Хизр қўлинг тутмаса,
Ўткинчи ҳаволардан тинч роҳатинг минг яхши,
Эл назаридан қолма, фазо сени кутмаса.

Оға-ининг кўп бўлса бўлсин, қадрингга етсин,
Сен ҳам сингу қанот бўл, меҳринг, ёрдаминг тегсин.
Опангни Мадина бил, отагни Маккатуллоҳ,
Улар пойига тиз чўкки, сенидан ризо кетсин.

Кулбайи камтардир аъло ҳашамли у қасрдан,
Одам бўлу из қолдир замонамиз асридан,
Шоир, олим бўлмасанг, китоб ўқи, шеърхон бўл,
Касб, ҳунар ол, зар берар, боболарнинг наслидан.

ШАРАФЛИ-ШАРИФЛАР

Ислом оламида Катъбайи шариф,
Муқаддас даргоҳдир Қуддуси шариф,
Дин қуввати-ку Бухорий шариф,
Қудратинг буюқдир эй, қодир Оллоҳ.

Афронда қадамжо Мазори шариф,
Ироқадир зиё — Бағдоди шариф,
Сурияда бир дунё — Шоми шариф,
Қудратинг буюқдир эй, қодир Оллоҳ.

Оллоҳнинг, Қуръони Каломи шариф,
Пайғамбар айтгани Ҳадиси шариф,
Савоб тоғани Саловати шариф,
Қудратинг буюқдир эй, қодир Оллоҳ.

Илм мажмуаси Силсилаи шариф,
Пайғамбар тарихи Сиёри шариф,
Мушарраф оғи Рамазони шариф,
Қудратинг буюқдир эй, қодир Оллоҳ.

Шарифларни ёд билгин эй, мусулмон,
Илмлар манбаи у — катта бир уммон.
Банданг Муҳаммадга ўзинг бер иймон,
Қудратинг буюқдир эй, қодир Оллоҳ!

МУВАШШАХЛАР

Мисраларнинг бош ҳарфлари ўқилур,
Унда сўзлар жило билан тўқилур.
Вужудиди бўлса аниқ мақсиди,
Ававал мантиқ, сўнгра шакл пайдо қилур.
Шу йўл билан дивоом этса наъми ҳам,
Шоир шеъри қуйилгандай ёқилур.
Ажаб завоқти арузнинг ушбу йўли,
Холис айтдим, Сиз ҳам ёзинг, боқилур.

* * *

Аҳд қилиб сен истадинг бу кичик давра бу кун,
Бор бўлу, сар бўл ҳаминча, қолма ортда куну тун.
Дард чекиб кўрдинг, ўтди у дам, ўтсин бутун,
Улғайсин фарзандларинг ҳам дард азобин чекмасин.
Лабда кулгу, шўх юргин, дилда қувончинг ўчмасин,
Латифинг бирла Ҳикмат, Эсан баҳри дилинг очсин,
Абдулла қабул айла, табрик сўзим, шудир якун.

* * *

Ҳожи бобо мадҳингни айлай баси,
Оллоҳ назар қилган еснга — бу аён.
Ҷамийки хулқу ҳунар, эътиборинг бор,
Истагандек юлдуз сен роҳи равон.
Али поминг Пайғамбардан меросдир,
Латиф нақшинг қила билдинг намоён.
Истаравшан фарзандисан ардоқли,
Бобонг, отанг руҳи қўлади Раҳмон.
Оламга ном таратган ҳунармандлар,
Бошида гултожсан, авлюди Сомон.
Олий мукофотлар номдори бўлдинг,
Ярим дунё тасанно дер бегумон.
Ҳузур-ҳаловатли турмушинг пири,
Ёру дўст, фарзандлар катта бир қарвон.
Ёр фарзанди, эл фарзанди тўй қутлур,
Вужудингда тутсин ижод, санъат ошён.
Ғани Муҳаммади мухтасар қилди,
Алижон соғ бўлгин, бўлгин сен омон.

* * *

Гул каби нозик-ниҳолим сен узинг,
Учқун эмас алапга бор кўзингда,
Лабинг кулгу олами, ширин сўзинг,
Нозик сен эрка қизим, назокатли сен.
Олам сириш қамраган ўткир кўзинг,
Замон сеники, давр билан қадам бос.
Аввал ўқи, қизариб юрсин юзинг.

* * *

Гул ўзинг, гулгун бадан, ул қоматинг шайдо қилур,
У сенинг оҳу кўзинг ишқ ўтин пайдо қилур,
Набзларинг имо этар, менга қараб паво қилур,
Чора тондим дардима, ширин сўзинг даво қилур,
Етдим энди орзума, кўнгил ҳамон нидо қилур,
Хуснинг бу жоним олғудек, ишқинг мубтало қилур,
Рози деб мап яратганга бу юрак дуо қилур,
Айб эмас деб ишқ нули қойибдан бир садо қилур.

* * *

Дилрабо Дилбар қизи,
Иболи ширин сўзи.
Латофат қирмиз юзи,
Рашидга изи-тизи.
Аслида пок илдири,
Бор бўлсин бобо қизи.
Одобга қондир ўзи!

* * *

Жамолинг бир жаҳонлик ақлу ҳулида тенгсиз эй доно,
Айлама ҳаргиз ўзингга бирор номардни ҳам ошно.
Мени табрик сўзим сенга, қабул айла гули раъно,
Ишинг омадли бўлгай, хавф-хатарли бўлмасин асло.
Латофатни тарк этма ҳеч, кўрмай сенда бир таманно,
Албатта, бахт қуни қўнгай, сўзингда бор олам маъно.

* * *

Илтимос, этид қабул истақ ила табрик сўзим,
Подирӣ даврон экансан қайси кун кўрди кўзим,
Олиминг айтур ягона оширингман мен ўзим,
Бахт кулиб боқсин, чидам, бардошингга берсин тузим,
Ақл, иффат, вафойингла ҳаётга солгин разм,
Тилагим соғлиқ сенга, қилиб яқин ушбу назм.

* * *

Курби қолмас кимсани у майга майлин айласа,
Умид-орзу пучга чиққай, кўп касбни сайласа,
Рози қилмас элини у, ишидан кўп сўйласа,
Бошини кўкка кўтарса, кераксизни куйласа,
Омади бўлмас ишини доимо у тўйласа,
Номин абад қилмоқ эса, — ҳалолликдан тоймаса.

* * *

Лаъли ёқут тенг эмасдур бу ҳаёт маъносига,
Аввалам қутлов керак ул эркаси шайдосига.
Йигирма тўрт рақами мансубдир Лайлосига,
Лек юракдан бахт тилармиз ул кўзи қорасига,
Олима бўлсин етишсин, истаган миръосига.

* * *

Муборак маълудда таваллуд топиб,
Анвалом неққадам бўлганингми рост?
Ва алҳол товусдек ҳуснага ботиб,
Даял, ёқут, инжуга тўлганингми рост?
Умиди бу кўнглим сезиб суз қотиб,
Дединг сен, «Ишқ» учун ўлганингми рост?
Аллама — алданган жисмим, эй қотиб,
Менга сен бир умр қолганингми рост?

* * *

Мазмуни бўлдинг ҳаётим, соҳибм нозокатсан,
Азм этиб ёздим анъор, латофатли кароматсан.
Даво айла пари-пайкар, ўзингсан, шафоятсан,
Иложи айла жоним, менга кони саховатсан.
Номинг такрор тилимда бир ояти тиловатсан,
Ахир, на қилсанг қилгил, ваъдага қил садоқат сан,
Муҳаммад зор, висол даркор, ҳақ берган иноятсан!

Мадинага Муҳаммад ошиқу беқарордир,
Айтмай ҳижратни қавмга тунлари у бедордир,
Додига етиб Оллоҳ, ижобати барордир,
Инишооллоҳ, қарвони жадал қорди, шунқордир,
Нафсини тийиб доим, ўзи Оллоҳга ёрдир,
Айтсам агар пайғамбар, Мадинада ёгодур,
Мени, ёраб, стургил васлига ул дилдордир!

* * *

Маърифату маънавият, маданият сендадир,
Ахлоқу одоб, меҳру шафқит, шижоат сендадир,
Талъату иффат, назокат ҳам муҳаббат сендадир,
Лутф, қарамда танҳо бўлган шафоат сендадир,
Устуворлик бўлмаган, танҳо-жасорат сендадир,
Бил нарилар сарвари, барча қаромат сендадир,
Айни кўнглим истаги бўлган латофат сендадир!

* * *

«Муҳаббатим тугён урар, талпинаман сен томон,
Айрилиқ бу ўлим менга, сендан айрилган ҳамон.
Майли сен изҳори қилма, тутгил ишқишти пилҳон,
Лекин севарман бир сени, ҳеч ўзгани қилма гумон».
Айтганинг ёдингдами?! Эй бевафо менга жонон,
Кўрмадим вафо, олам элидин чекарман афсон!
Алданиб юрдим жаҳонда, ҳар замони, ҳар замон!
То қисмат дод этарман ҳам дод устига фиғон!

* * *

Мақсадой айла қабул табрик юракда бир булоқ,
Аввалам соғлиқ сенга, умри узоқ, ризқи фароғ.
Қолма ортда, бос қадам, бахтингни тоғил эртароқ,
Сабрли бўл, камтарин ҳам иқболдин бўлма йироқ.
Айла хизмат элингга, ота-онангдан яхшироқ,
Деб якуи эди Муҳаммад бу суҳанин чоғроқ.

* * *

Мастман, ҳайроняман, ҳолатим девонавор,
Айт не қилайки, давосиз ман дардга душвор.
Сабрим қолмай тўлғонаман, сенга интизор,
Тор бу жаҳон кўзимга, ишқинг қилди гирифтор.
Умид-орзу фақат сенсан, сен менга дилдор,
Ростин айтгин, наринашим, висолга мен зор.
Афғораман, ҳолим хароб, бу йўлда беор.

* * *

Муҳайем гўзал, одобли ақли қизим,
Умри дароз, ризқи фароғ, тили бийроним.
Ҳавас қилсин элинг сендай фарзанд бориға,
Аввал ўқи, рози бўлсин гўзал диёрим.
Йиғ илмни, меҳрибон бўл қардошларингга,
Ёшинг етсин кизга, жоним, шону шиорим!

* * *

Менки кўрдим бир пари рўй ларзага тушди танам,
Ул кундирки, роҳатим йўқ, ақлимни олди синам.
Ҳолима кулманг мени, ҳозир замона Мажнунам,
Арзими тингла пигоро, бир йўла қилгин карам.
Борми ҳеч кўнглингда раҳминг, зори гирёшинг манам,
Бир боқини мушкулми шулча, кўнгли камлардан камам.
Афтодаларга шулчами зулм, ситам, чексиз ғам,
Термулиб йўлингда доим, шеър ёзай, синмас қалам.

* * *

Нурга интил, нурни қамра, нурлар соч,
Аҳли эл ёнида бўл, бағрингни оч.
Рози бўлсин ҳеш-то бор, ота-онани,
Ганж керакмас, ўқишга бергин ривож.
Илм олиб, одобни ўрган, мажлис бор,
Зехнинг бўлса, зебу оро на даркор,
Айни мақсад нодонлардан узоқ қоч!

* * *

Нозикликда бебаҳо, гавҳар,
Илтифотда энг олий сарвар.
Лутфда нариларга баробар,
Умидки бўлур инсонпарвар.
Фарруҳдир ҳаммангизга раҳбар,
Албатта бўлурсан сен камтар.
Раҳмат десин алинг — Нилуфар!

* * *

Олмос тилли ўткир қалам Сиздадир,
Дил сузлари, шеърда сапам Сиздадир.
Илҳом жўшқин сўнмас булоқ ижодда,
Лабзи ҳалол, ишқий алам Сиздадир.
Ҳикматлар кўп, тўла ўғит ибратли,
Орзу буюк ҳиммат, қарам Сиздадир.
Талпинасиз юксакларга шеър билан,
Асли туғма иқтидор ҳам Сиздадир.
Маромига янгилиб етган ҳар бир шеър,
Олтин каби қимматли дам Сиздадир.
Вақт ғанимат, соғ бўлинг, ҳорманг яна,
Гавҳарга тенг мисралар жам Сиздадир.
Ажойиб дўст меҳри янам Сиздадир.

* * *

Мен ҳам бир мухлисинг асли, мадҳингни сўйлайин,
Умрлар бор элда ардоқки, кўшиқларинг куйлайин.
Собит қадам билан келдинг маърифат майдонига,
Орзулар рўёбга чиқди, илм олиб кўн, ўйлайин.
Тошмуҳаммад ўғлидирсан, оламга бўлдинг машхур,
Олим шоир, насерий йўлнинг соҳасини сайлайин.
Шеърлар бўлди қатор тўплам, устоз шоир бўлдинг сен,
Меҳнат қилдинг кеча-кундуз, шу аҳдингни бузмайин.
У дostonлар: «Ўч», «Машъала», «Бахтигул ва Согиндиқ»,
Ҳикоялар: «Тилла топар», «Синган умид»... қанчайин.
Асаббузар кунлар эди, қора булут оралаб,
Матонатла бардош бердинг, дardни писанд этмайин.
Мозийдан бир мавзу олиб яратдинг сен «Ўутлу» қон»,
Асар битдинг, халқ тилагин орзуларин кўзлайин.
Довон ошдинг, роман ёдинг, Алишер ҳаётидан,
Ойбек номинг ярқиради, «Навоий»ман сўзлайин.
Йигирма жилд асарларинг, Ўзбекистон фахрисан,
Биз билан сен бирга доим орамиздан кетмайин.
Етиб бугун муродига Муҳаммад ҳам қувонча,
Китоб севиб, шеърлар ўқиб тўйингда мен тўйлайин.

Фалак гардишидин бир гал раво бўлса, сени кўрсам,
Илқинга бир дами бўлсам, даво бўлса, сени кўрсам.
Раҳм қилсанг, сахий бўлсанг ҳам наво бўлса, сени кўрсам,
Умр сурсанг, кўзинг сузсанг ва ҳаво бўлса, сени кўрсам.
Зори полонман дардим бедаво бўлса, сени кўрсам,
Агар кўнглимга бир сендин имо бўлса, сени кўрсам,
Мухаммад рози кўйингда расво бўлса, сени кўрсам.

* * *

Райрат камаринг белда, қирчиллама ёшинг бор,
Илҳомнинг қайнар дилда, ҳар ишда бардошинг бор,
Ёзай, эътибор алда, ёру дўст йўлдошинг бор,
Сабрим тугади кел-да, мендек ҳам қўлдошинг бор.
Жон ато қилган кунда сенга юракдан тилак,
Одил бул эл олдида, соғлом, бақувват биллак,
Навқирон йигит ёшинг, азиз дўстим муборак!

* * *

Шоирамсан, шоирингман ёзмам ашъор,
Ор-номусдан кечдим бу кун, мен ажаб беор.
Илтижолар бекор кетди, гоҳ бўлдим хоксор,
Ранж қулфату маълуматлар бу кун менга ёр,
Асли тақдир забун экан на иложим бор,
Майли, аслю назар қилма, сенга зорман-зор.

ЛАПАР

Интизор доим йўлингда
Кўлатарим, девонаман.
Печа йиллар сўз қотолмай,
Тилим лол ҳайронаман.

Сен билиб билмасга солсанг,
Ҳар замон гирёнаман.
Бир умр дардимни ёрмай,
Ўтганимга ёнаман.

Ёнаман кўйингда жонон,
Ишқингда як донаман.
Ишқ сабоғин Қайсга берган,
Зиёни нурнонаман.

Бир замон ёнимда бўлдинг,
Чеки йўқ қувонаман.
Бу фурсат ўтдию кетди,
Шу кўйи оввораман.

Оввора қилдинг қўйдинг,
Раҳми йўқ, афтодаман.
Бу йўлда зори-саргардон,
Нотавон афғораман.

Сени деб дол бўлди қаддим,
Поминг билан қонаман.
Заҳматим зоега кетди,
Бу умрдан тонаман.

Ҳар қачон айтилса поминг,
Юшларим ол-лонаман.
Ноумид бўлма, Муҳаммад,
Раҳм қилур ишонаман.

КУРСДОШЛАРИМ

(ҳазил)

Сайқали рўйи замин,
Бўлган диёр, бўлди макон.
Курс очилди биз учун,
Яратилди илк имкон.

Тингловчиларнинг кўпи,
Тиришқоқ чиқиб қолди.
Классик асарларни,
«Сувини сиқиб» олди.

«Мияни чархлан» учун,
Ўқидик биз кўп китоб.
Ўтказдик икки семнар,
Бўлди айримлар «бетоб».

Қирқ бир ўғлон ўн тўрт қиз,
Жойландилар бир уйга.
Айрим тингловчилар чун,
Дарслар ўхшайди тўйга.

Қирқ бир ўғлон ҳар бири,
Эллик ёшни урибди.
Қизларимизнинг кўпи
Биби жон ҳам бўлибди.

Ажиб хислат одамлар,
Мудрайдилар ўтириб.
Ганга қўйсанг ҳар бири,
Гапиради кўнириб.

Илм-фанга йўқ завқи,
«Билимдон»лар тутилган.
Айрим домдаларнинг,
Товушлари бўрилган.

Минбарга чиқиб олиб,
Хунарлари парсон,
Манауларда йўқ таҳлил,
Етишмайди «тарсаки».

Советобод районида
Бўлди ажиб ҳангома.
Ўтди қизиқ машғулот,
Тарихда бу бир нома.

Тартиб интизомимиз,
Ўртача, ёмон эмас.
Кушлик машғулотларда,
Тўрт-бешта «омон» эмас.

Хуноб бўлиб Акрамжон,
Ўғит қилар ҳар куни.
Қайғуради биз учун,
Ҳам куни-ю, ҳам туни.

Ошхонада овқатлар,
Тайёрланар бир текис.
Фақат борцу, окрошка,
Макаронли бифштекс.

Ҳаётий заруратнинг,
Бошқасида йўқ нуқсон.
Шунча ғамхўрлик бизга,
Улуғ деб ҳазрат-нисон.

Дўстларим, бу шеъримни,
Кўнгилга олманг малол.
Бахт тошинг, меҳнат қилинг,
Халқ учун поку ҳалол!

«А»

Ардоқладим аниким,
Айлади ахтар — адо.
Асабим «алёр» айтиб,
Алдаб айтди аловидо.
Афв айлагил андоқким,
Афти — ангорим англаб.
Аламлар айладилг-ку,
Аҳмоқона айб айлаб.

«М»

Мендаги майли муҳаббат,
Мойиллигимнинг мороми,
Меҳрибонлигимдан.
Моҳитобонлигимдан.

Маънавияту маърифат,
Маданиятим мезони,
Марҳаматлигимдан.
Мунавварлигимдан.

Моҳирлик мудом мадорим,
Мардлигим, марду майдоним.
Мукаммаллигимдан.
Муътабарлигимдан.

Марҳамат, мардумни мадҳин,
Меъёрларда маъқуллабдим.
Муслимонлигимдан.
Муҳаммадлигимдан!

ИШҚИ ЙЎҚ

Ишқи йўқ эшшак деган,
Халқ мақоли тўғрими.
Қар куни йўл пойласам,
Энди мен бир ўғрими.

Сени деб нечдим ҳаётим,
Лазматидан доимо.
Ишратингга бир дами,
Бўлмади ҳаргиз имо.

Муҳаммадни зор айлаб,
Кўйингда афғор қилдинг.
Йўлингга бир гадо айлаб,
Кўчангда сангсор қилдинг.

Зулни қилдинг чеки йўқ,
Бу ғариб девонага.
Урмадим бу бошни мен,
Ўзга бир остонага.

ҲАЖВ

Айтинг, нима учун ҳурмат яралган?
Беминнат хизмат ҳам борми дунёда?
Бировга заррача ёрдам қилсанг гар,
Умидвор юрасан, оринг қасрда?

Дарвоқе, ор-номусли, ғурур, иззатли,
Тавозе, камтарин, меҳрибон бўлмоқ —
Мўмин умрига завоқ — ҳаёт барбод,
Барчасидан пулдор бўлмоқ — афзалроқ.

Маъаур тутинг, фикрат қилинг, гарчи,
Сиз илмли, бегараз, кароматлисиз.
Сазовор бўлмастиз эъзозга ҳеч ҳам,
Юмшоқ қалб, жўнгина — маломатлисиз!

Қадру қиммат, меъёр баҳоси пулдир,
Йўқ эрса, донишманд ҳам икки пулдир.
Йигма эсинг, фойдасиз эй Муҳаммад,
Обрўи эътиборинг неки пулдир!

ҚАРИЛИК

Кўнгил тасалли топмас, яхши эмас, ёмон йўқ,
Белда қувват, кўзда нур ё оёқда дармон йўқ,
Соғ эмасан на қасал, ҳеч аъзода омон йўқ,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Сўзинг ёқмас ўзгага, буришган афт-баширанг,
Ўзингники панд олмас, асабинг доим таранг.
«Шу, бобой қариганда, инжиқ, ўзлари, қаранг»,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Оилам, болалар деб эллик йил меҳнат қилдинг,
Яхши, ёмон сўзларга бардош бердинг, мард бўлдинг.
Дилинг вайрон, бийрон юракни қанчалар тилдинг,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Бир ишга қўл урсанг гар, имиллайсан омад йўқ,
Ҳам, гавдада елкаю тик тургани қомат йўқ,
Қўл-оёқ қалтирайди, бунга ҳеч бир тоқат йўқ,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Кексайганда авж олар иссиқ тан иситмаси,
Табиб сира қарамас, бўлмаса қистирмаси.
— Олдин олиб келингда, тап-тайёр пинитмаси,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Ёшларга ўғит қилсанг, кулади қараб туриб:
— Сизнинг замон ўтган-ку, дейди афтини буриб.
— Овқатдан ссангиз-чи, қарилик гаштин суриб,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Ўстирган фарзандларинг қанот қоқиб учдилар,
Ҳар қайси рўзғорию, болаларин кўчдилар.
Ёлғиз қолдинг шумнайиб, дўстларинг ҳам кўчдилар,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Танти бўлса табиат хотин олдин ўлмасин,
Эрни аввал жўнатмай паймонаси тўлмасин.
Сариштасин ололмай эри сарсон бўлмасин,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Хар кимнинг бошида бор қариликнинг савдоси,
Дарду алам нашидаси, ҳаётининг даввоси.
Ноумид шайтонки, урмасин акси расвоси,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Кўнглим тўла қувончдаман, ношукрлик не даркор,
Гап бор, шу кунларга етганлар, етмаганлар бор.
Атрофимда камхўр туман, бўлмадим мен хору зор,
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

Ёшларга бир ўғит бу, билсинлар буни ҳикмат,
Тўғри замин яратсинлар, қариганда насиҳат.
Бас қил, бу гўяндаликни сабрсиз эй, Муҳаммад.
Беморликнинг расвоси, давоси йўқ қарилик.

БАҒИШЛОВЛАР

*Ясаб Сизга шеърдан гулдаста,
Шеърла табрик менга ҳиёатда.*

АЛИШЕР НАВОИЙГА

*Алишер Навоий таваллудининг
560 йиллигига*

Сен яратган асарларинг қатраси уммонча бор,
Юрт китоб жавонида ҳар бир сўзинг девонча бор.
Ўқилур давраларда ҳам тебраниб, ваҳ-ваҳлашиб,
Сўзлари гавҳар терилган, иззати меҳмонча бор.

Узоқ бўлса сана қанча, меҳринг боз осмон қадар,
Панд-ўғит айтганларинг элга бузруквори надар.
Хуш келибсан, нуридийда юрагим тўрида бўл,
Муборак, эй пири комил, некқадам бўлсин сафар.

Сен дилдан орзу этган, жаннатмакон бу юртдадир,
Мадраса, мактабу масжид ҳам йўл равон бу юртдадир,
Дўстлигу севги, садоқат, меҳру шафқатга тўла,
Халқига ғамхўр раҳбар — одил хоқон бу юртдадир.

Қўзлари оқша, дою, ҳар бири Ширинга тенг,
Ишқда Лайли ҳайратдак, Дилором санъатда денг,
Паҳлавон эр-ўғлонлари ҳунарда Фарҳод сифат,
Халқига этди тухфа кўлаб сарой, қаналлар кенг.

Мустақил шундай диёрки, сени эъозлар мудом,
Фаҳрим ҳам ифтихоримсан, энг азиз бўлган бобом.
Вилоят, шаҳру кўча, санъат сарой, дорилфунун,
Навоий деб ном берилган, фаҳрий ном сенга инъом.

Катта тўйинг эвазига элим нимарди билан,
Номинга бахшида боғ яратди шу эди истак.
Юртбошимиз — тўйбоши — ҳам меҳбону, ҳам меҳмон,
Муҳаммад ҳам айтди дилдан: «Бобожон, тўй муборак!»

МУСЛИҲИТДИН ФИЁСОВГА

Ясаб Сизга шърдан гулдаста,
Шърла табрик менга ҳавасда.

Эй, дўсти муътабар, мураббий,
Бу калом фақат Сизга мосда.

Босиб ўтган ҳаёт йўлингиз,
Кўз ўнгиздан ўтар бирпасда.

Ватан учун оловли йиллар,
Ўтди жангда, ҳарбий либосда.

РАҲМАТИЛЛОНИ ЭСЛАБ

(Спортчи Раҳматилло Қамбаров хотирасига)

Мана бугун спорт байрами, катта анжуман,
Шок хотиранг ёд эттали мен ҳам сафдаман,
Дўсти, ёру, фарҳанглиринг, ҳамма жамулжам,
Санъату, шонир, спорт машқидан ҳайратдаман.

Дала ораста, яшил, сен севган май ойн,
«Сўғдиёна» ўйингоҳи, майдон бинойи,
Эслаймиз икки спортчининг хотирасини,
Шаҳримизда, ёшлик шахрим, шахри Навоий.

Шухрат Эшбўтаев у калток парвози,
Қамбаров Раҳмат эса, катта спорт устаси,
Сиз устозлар таълими-мухлислар йигини,
«Инсон мангу яшайди» деганининг маъноси.

Бу кун порлоқ хотирасин ёд эгиб сокин,
Руҳи мадад берсин, ҳар спортчи бўлсин лочин,
Жойини жаппасда қилиб Раҳматиллони,
Оллоҳ раҳматига олгани бўлсин, Омин!

«АЛЛА» ҲАҚИДА

Бир сирни ўзимча очгандай бўдим:
«Ушшоқ», «Муножот»лар қанчалар дилқаш!
«Фикрат» билан ўйланг, етмишга тўлдим,
Ҳастахш «Алла»ни қўмсайман яккаш.

Ҳомилада айтинг «Алла»ни бошлаб,
Онажон, болага ҳар дам, ҳар доим.
Умрим тугаб кетганда ташлаб.
«Алла» бўлсин видолашув, худойим.

«Алла болам, болажоним», болажон,
Ишпооллоҳ, «Расул барҳақ, худоё».
Бисмиллоҳ, деб она, бола бир тап, жон,
Бўлур ҳалол, ноқилиқ доим бино-ё.

Тилга кирган жажжигина болакай,
«Айтинг», дебон онасини қўймайди,
— Ухла қўним, «Алла» айтиб ҳоримай,
Сорлом ўс, деб Оллоҳидан сўрайди.

«Алла» ўзи сирли қўшиқ, билсангиз,
Ватан каби муқаддас, улуғ неъмат.
Этиборла бир сокин тингласангиз,
— Мўъжиза у, бор унда буюк ҳикмат!

ЖАЖЖИЛАРГА

Жажжигинам Наргизам,
Мурғаксан — гудак, ширин.
Ўсиб — улғай азизам,
Бўлмасин бувингга қийин.

Дилфузам сенга тилак,
Совлом ўсиб илм ол.
Ақлу одоб ҳам керак.
Тилинг бўлсин доим бол.

Муҳайё жону дилим,
Сен бизларни эркамиз.
Ўқи улғай ол билим,
Доим сенга керакмиз.

Сурайё тўнғич фарзанд,
Бўл оқила ва дониш.
Илм ол, бўл ҳунарманд.
Элиг айласин олқиш.

ОНАЖОНЛАРГА

Фасли баҳор-биҳор дами,
Гўзаллик наққошидир.
Дил қувончи Март байрами,
Йил кўркининг бошидир.

Меҳри қўш онажонлар,
Кўрк берган Сизга олам.
Йўқ! Оламини Сиз жононлар,
Этгансиз гўзал, малҳам.

Бор бўлдинг, Сиз қўш қадар,
Бахт бўлсин ҳамроҳингиз.
Роҳат топсин ҳамда надар,
Ўғил, қизу моҳингиз.

Қабул айланг сиз табригим,
Иисонни яратган зот!
Бу оламда бир тилагим,
Сиздан қолсин яхши от!

Истиқлолим азмидир бу,
Берди сизга яхти йўл.
Қомусимиз қонуни — шу,
Сиз учун бу бахтли йўл!

МУХАММАСЛАР

*Живоҳирлар дурдонаси — ҳаммаси,
Беи мисрида сўз ғўяси — наъмаси,
Ҳар шоирнинг шеърида ўз тамғаси,
Мизмун, радиф, бўғини, қофияси,
Филеифаси бўлса, шу муҳаммаси.*

ИСТИҚДОЛИНГ МУБОРАК

Озод элим, обод элим, қардошли халқимга салом,
Ҳам дил сўзим, икки кўзим бардошли халқимга салом,
Элатимдир минг туман, жондошли халқимга салом,
Асрли ораусига етган, нияти пок элга тилак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолинг муборак!

Ўтмишинингни эслагани юрагинг қон, бийрон, бағринг дов,
Мулк бўлди бил келгиндиларга, сен яратган барча бов,
Ўз юртингда ғариб бўлиб ва кўрмай бир кун дурустроқ,
Бу нек ва қутлуғ беш ёшингда, сенга Оллоҳдан тилак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолинг муборак!

Адиби йўқ, илми йўқ, ҳам тариху маданияти,
Деб жар солганлар яксон бўлди, тум-тарақай бидъати,
Ҳамжиҳатсан бел боғладинг, ҳам юрт боши шижоати,
Бир ёқадан бош чиқардинг, толмассан бақувват билак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолинг муборак!

Минг йиллардан далолатан даҳоларинг мулки Турон,
Ибн Сино, Ал-Фаробий, Берунийнинг машҳури жаҳон,
Навоий, Ал-Хоразмий, Улуғбеку ҳам Умар Хайём,
Темур, Бобур, Нақшбандийларни етказган катта юрак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолинг муборак!

Барқарор удум, урф-одатинг маърифат топди равиш,
Алломалар таълими шукур дастур-мўминлар қувноқ,
Дини ислом, рўза-намоз, ҳадису покликни билмоқ,
Фарз бўлди-ю тикланди паймон барчаси бир муштарак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолинг муборак!

Юртбоши дер: халқимнинг қудратли порлоқ диёри бор,
Ҳамжиҳатлигу ҳамкорлик ва тинчликдан шиори бор,
Ғарбу Шарқда дарахлардан дўстлари бор, нори бор,
Энди дунё сахнига порлаб яна чиқмоқ керак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолнинг муборак!

Ўзбекистоним! Сен бу кун, ҳар соҳада қучдинг зафар,
Ғалла, чорва, пилла-ю, пахтаггни айт осмон қадар,
Ҳақ экан, халқимда гап бор, сенга Худо солган назар,
Бахтиёр ўқлингман Муҳаммад, шу Ватанда туз-намак,
Осмонинг мусаффо бўлсин, ҳам истиқлолнинг муборак!

ЖОН БАТАН

Мустақил юртим **гурурим**, ифтихорим жон Батан,
Истиқюл бахтим-баҳорим, гул диёрим жон Батан,
Шифобахш оби ҳавоси, тан мадорим жон Батан,
Ўн йил ўсиш юз йилга **тея**дир, шунқорим жон Батан,
Қутловим эгил қабул бахтим-баҳорим жон Батан.

Шулайи ишқинг тушибдир мен туғилмасдан бурун,
Онаю ҳам юрт деган бу юракда маҳкам тугун,
Шу кичик жуссам билан хизмат қила олсам бутун,
Розиман сенчун тукидса, бор жисмимда барча хун,
Муборак она, қутлуғ кун, юрак торим жон Батан.

Ҳеч бир давлат кўрмаган-ку равнақинг ривожини,
Автомобил, **заподлар**, **яфт** конлари гултожини,
Қатор янги самолёт, **олтин** захиранг божини,
Ечмоқда халқ бор муаммо, барча эҳтиёжини,
Энди калаб мамлакат дўст, номус-орим жон Батан.

Ўзалигим билмакка имкон берди юртбошим жадал,
Ислои, Маъмур илмгоҳлар иш бошлади шу маҳал,
Қадрият тикландию зиёратгоҳ қилди **амал**,
Авлиёлар юрти деб назар солган Оллоҳ азал,
Рухи пок **алюмаларга** эътиборим жон Батан.

Ўзбеки бил, Мангуберди, Амир Темур авлоди,
Ўз тунроғин **азиз** билган Широқ, Бобур авлоди,
Ал-Бухорий, ал-Фарғоний, Абу Мансур авлоди,
Килдик қони шу юртда, уламо бўлур авлоди,

Хиёнат билмаган ал, аҳдида борим жон Батан.
Дунёга донг таратдинг, Ватаним — Ўзбекистоним,
Оламга юз қаратдинг, Ватаним — Ўзбекистоним,
Тинчлик юртии яратдинг, Ватаним — Ўзбекистоним,
Ҳам ўлкамни яшнатдинг, Ватаним — Ўзбекистоним,
Муҳаммадга саждагоҳ, пунгим-паноҳим жон Батан!

КАРМИНАМ¹

Из қолдирган авлодларнинг эртагида Карминам,
Асрий орзу аждодларнинг тилагида Карминам,
Заҳмат чеккан бобо деҳқон билагиде Карминам,
Озод бўлсин юртим деган истагида Карминам,
Сувғийларга Ватан бўлган мурғагида Карминам.

Миллодгача қабила деб чорва-йилқи таратган,
Кучин еру, кулолчилик, тегирмонга қаратган,
Тов-тошларга илк ёзуви-тарихини яратган,
Душманига таҳдид солиб, Таҳшодларни наъратган,
Искандарни доғ қолдирган керагида Карминам.

Араб истилосида қолмай сўғдлар имконини,
Юз минглаб аждодларнинг дарё бўлиб оқди қони,
Бухоро, Карминада Муқаммадек қаҳрамони,
Чикди, беш йил сақлади у озод юрт, ҳурлик шони,
Хушёр элим, ҳар бир душман дарагида Карминам.

Чингиз-мўғул жаллодлар вабо бўлди халқ дошига,
Юрт вайрон, қизлар сарсон, заҳар солди эл ошига,
Куйди китоб, болта урди ҳар бир қасрнинг тошига,
Малик чўлда жанг бўлди Таробий турди бошига,
Йигирма минг мўғул ўлди бўлагиде Карминам.

Амир Темур бобом охир мўғул жойини солди,
Барқарорлик, ободонлик, илму фан ривож олди,
Олим Қушчи, Саид Баҳром, Темир шайх изи қолди,
Дехқароний, Ҳазрат Қосим пандидан олам тўлди,
Буюк ипак йўлини боқ этагида Карминам.

¹ Тарихий манбаларнинг кўпчилигида қадимда Кармана эмас, Кармина атамаси қўлланилган.

Кўп қатори Карминам ҳам етмиш йил хуноб бўлди,
Қадрият оёқ ости, маданият хароб бўлди,
Таҳқирланди ўз тилимиз, савоб иш сароб бўлди,
Совет деган замонда Ислом дини бетоб бўлди,
Катта жангининг аламлири кўкрагида Карминам.

Шукрим, Истиқлол Ватанда, барқ уриб чиқди қуёш,
Ўнлаб аср ораусига етти бугун кексаю ёш,
Ислом Карим раҳнамодир ҳақ йўл қуриб бўлди бош,
Ўзбекистон гулламоқда, ҳар дам меҳнат тўю ош,
Муҳаммаднинг киндик қони юрагида Карминам.

МАҲАЛЛАМ ОБОД МЕНИНГ

Обод маҳалла аслида халқининг иноқлиги,
Еру дўст бирдек аҳилу меҳрининг қайноқлиги,
Меҳнатидан баҳраманд эл ижоди булоқлиги,
Ҳашар, тўй-томошаси бир қозон, бир товоқлиги,
Фуқароси оқил аммо, йўқ кибру димоқлиги.

Омадди тадбиркорлар ҳомийликда долг таратди,
Обод бўлсин маҳаллам деб оромгоҳлар яратди,
Сармоясин савоб билиб қурилишга қаратди,
Равон йўлу ниҳол қуриб жадал ишни юритди,
Дўкон, чойхона хизматда, ортида юрт фароқлиги.

Обод маҳалла барчага севимли Ватандир бу,
Гуллатиб ораста этсанг завқли бир чамандир бу,
Вилояту ҳам ноҳиянг жонажон тумандир бу,
Муҳаммадга дармон, оразуси иштиёқмандир бу,
Фуқаронинг ҳар дарди ҳам ечилгай қийноқлиги.

ШОИРДАН ШЕЪР ҚОЛА БЕРАДИ

Уламолар азиз Ватанини ардоқлаб кета беради,
Йиллар ўз муҳлатларини тинимсиз кута беради,
Тарих ҳаммасини ажрим қилиб олға бора беради,
Ва яхши билан ёмонни жой-жойига қўя беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

Ҳамадоний халифаси — Яссавий зоҳидлар подшоси,
Оламни тутган нафаси, ҳикматлари Қуръон, ҳадиси,
Исломда тасаввуф саси, тили содда халқ дурдонаси,
Алломалар суз бошиси, илмига дил шоша беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

Машҳур Сулаймон Боқирғоний, Абдухалиқ Ғиждувоний,
Уларнинг издоши Нақшбандий ҳам Сулаймон Кармананй,
Кароматда ҳеч беназири — Ал-Бухорий, Ал-Фарғоний,
Илми ғайбнинг нурафшони дарёлардек оқа беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

Мўминларга энг назокат, фарзу суннат, иймон, шариат,
Қилур зоҳид бирга хизмат, биллойин деб шаръи тариқат,
Эгалласа гар маърифат, ҳақ йўлига ўтар ҳақиқат,
Ортади унда фаросат, ҳаққа яқин бўла беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

Эл-юрт бошидан кечган кун, жангу жадалда тўкилган хун,
Изтиробли уйқусиз тун, шу кунимиз — мустақилликчун,
Халқ интилди, миллат бутун, бахт бўлди ёр, очилди тугун,
Энди халқим шу буюк давлатни жадал қура беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

Ёраб! Минг шукр, тондим нажот, омонликда асра қонот,
Пирлар руҳи бўлиб қанот ва меҳру шафқатга барокот,
Диёримни айла обод, гўзал юртимга бергил мурод,
Бу авом банданг Мухаммад сени деб назм ёза беради.
Даврлардан асл гувоҳ бўлиб шоирдан шеър қола беради.

КАРМИНАЛИК АЗИЗ АВЛИЁЛАР

Ўзбекистон авлиёлар Ватани,
Кароматли уламолар Ватани,
Шайхулислом, анбиёлар Ватани,
Сайид, Ориф, пурзиёлар Ватани,
Пиру муршид, қадамжолар Ватани.

Тасаввуфнинг бош йўлидир шариат,
Дини ислом мазмунидир тариқат,
Вавлиуллоҳ тарғиботи маърифат,
Ҳаққа етмоқ дил кўзидир ҳақиқат,
Хожа, зокир, раббанолар Ватани.

Карминам ҳам машҳур эрур қадимдан,
Юзлаб шайхлар яшаб ўтган элимдан,
Аждодларни ўқиб борсанг сен зимдан,
Мутафаккир, олим бордир ҳакимдан,
Ҳаққа етган пурманолар Ватани.

Ҳазрат Мир Қулолға шогирди содиқ,
Нақшбанд била бирга муридлик тортиқ,
Ориф Дехгароний хожа, шайх потиқ,
Валилик сифатлар мужассам, ориқ,
Оллоҳ деган нурзиёлар Ватани.

Буюк ҳазрат Қосимшайхдек азизон,
Хизмати-ла бўлди машҳури жаҳон,
Урушларга барҳам берди, халқига омон,
Шайх ороми қадамжо, амри Раҳмон,
Илми изох, гул раънолар Ватани.

Қосимшайхга яқин авлод бор экан,
Темир шайх у аҳли мўмин зор экан,
Ҳам шайх, зукко табиб, алга ёр экан,
Унинг қабр тупроғи доривор экан,
Сиз ҳам айтинг тасаннолар Ватани.

Яна бир қадамжоҳ Мир Сид Баҳром,
Муҳаммад барҳаёт, вакили ислом,
Боз, кўнлаб хожаларда жўшиб илҳом,
Будир: Исҳоқ, Собир, шайх Сулаймон,
Карминамдир дур, ашёлар Ватани!

ЧЎЛҚУВАРЛАР

Чўлқуварлар деб аталмиш паҳлавонлар маскани,
Чўлни обод айлаган бил қаҳрамонлар маскани,
Довруғи оламга кетган навқиронлар маскани,
Айлади қақроқ бу ерни соябонлар маскани,
Бўлди энди эр-йигиту, қиз-жунонлар маскани.

Қалб амри бу, заҳматкашлар бошлади юриш илдам,
Техника ёпирилди чўл қувилди тилмай бир дам,
Қурилди йўлу бинолар инсон бахтли чун шаҳдам,
Шижоатчи Фарҳодлар тер тўқдилар бўлиб ҳамдам,
Қирқ хунарли шоғирд, устоз билимдонлар маскани.

Чўл чекинди Ўрта чўлдан тугилди янги ерлар,
Сочди серҳосил уруғин довжарак минглаб эрлар,
Кўкка бўйин хирмон чўзди, барака шунда дерлар,
Бобо деҳқон меҳнати у, ҳалол ишона терлар,
Ўрта ва Қарнаб «чўллари» ёш деҳқонлар маскани.

Ҳазрат Навоий орауси Фарҳодлари барҳаёт,
Минг йиллардан қақраб ётган чўл истарди сув-нажот,
Чипаками мўъжиза бу, қойил бўлди коинот,
Тоғни кесиб, канал қуриб, олиб келди сув-ҳаёт,
Қодир инсон, миришкорлар, мард майдонлар маскани.

РАҚҚОСАГА АЙТИЛГАН МУХАММАС

Кўрмади олам сенингдек дилдор, пари рухсор ёр,
Йўқ экан ҳаргиз жаҳонда мен каби кўйингда хор,
Бир нафаслик суҳбатингга интизорман-интизор,
Майли ўлтир ёнгинамга қўл теккизмам мен зинҳор,
Беморингман, малҳамим сан, ўзгилангга ихтиёр.

* * *

Кўрганнимда довдираб, ҳукминини бежо этмай,
Танам ларзага келгай, бир сўз илтижо этмай,
Унутдим барча ўғит, уни дилга жо этмай,
Муҳаббат сўзи қалбда, ҳарфини бежо этмай,
Фироним сиймай дилга, оламни тутди оҳим.

* * *

Сенга неларки қилдим, қилдинг гирифтори бало,
Айладинг шаҳона суҳбат ағёрга менга жафю,
Тилка-пора бўлди жисмим бунчалар чексиз жазо,
Энди қолмай тоқатим ҳақдин тиларман бир қазо.
Сенинг чун жон писор этдим не бахт алаҳамдулиллоҳ.

* * *

Май қуйганда сениди идиш мен нотавон бахтим учун,
Ё топмадим лойиқ юмуш мен нотавон бахтим учун,
Ағёр урди кўксимга ниш мен нотавон бахтим учун,
Айланди аксида гардиш мен нотавон бахтим учун,
Пайдо бўлди катга бир «ини» мен нотавон бахтим учун.

БОҒИНГ

(Саъдий Шерозий газалига мухаммас)

Лаълинингдин ким ўндию, бер менга ҳам?
Кимга эҳсон айладиңг, эй бокирам?
Оғушимга кел гулим сен субҳидам.
Ким лабинг тилиаб кетибдур, эй, санам?
Ким кўрибдур бори лутфингдан карам?

Хуш танингда борлигинг менга азиз.
Анор битмиш боғингда, холинг майиз.
Ёт кўздин рашким келур, бермам ҳаргиз.
Умрим ичра не тотибман энг лазиз.
Энг ширин ҳосилни узмиш қай одам?

Ҳавзи кансардан ич, қон, олма малол,
Шифодур танингда бўлсанг сен беҳол,
Алифдек қоматингни қилмагил дол,
Оби ҳайвон чашмаси сенга ҳалол,
Чекмиш Искандар нечук меҳнат алам.

Ушбу дамки, маишат имконидир,
Балки ғайбдин ҳур юрак фармонидир,
Мустариқ маст бўлишимнинг онидир,
Бу қизил май ёки инсон қонидир,
Ё сиёҳ томган киши чакмони нам.

Боғ сайри этарсан хомдин узма, кеч
Мўтадилип пўстин арчу сувин ич,
Ғарқоб қилма ишрат учун тўшин еч.
Кўп туриб қолмас етилган мева ҳеч
Халқ қўяр пишган ширин сори қадам.

Мевасига лаб урдими бир нокас?
Ҳарчанд қилса лаззатини у билмас.
Чеккан жабрим сира ҳам писанд этмас.
Қилмам энди шарбатин ичмак ҳавас.
Бул идишдан шарбат ичминн ўзга ҳам.

Дилкан ёр иста ҳақдин, қилгил сўроғ,
Ишқ боғи кўн жаҳонда «учрамас тоғ».
Муҳаммад бу йўлда кўтарма димор.
Саъдий, ўзга ишқ эшигин қоқ, бу боғ.
Ичра ўтлабдур сурув қўйлар бу дам.

МАЪВО

(Ҳофиз Шерозий газалига мухаммас)

Ёр ишқидан сиришким бўлди дарё,
Тўфон қилди оҳим, қолмади рўшно,
Қоним ол етди элга бўлиб ҳино,
Ғами токи дилимга тутди маъво,
Бошимга зулфи ёнглиғ тушди савдо.

Унинг номи учар менга қанотдир,
Бир боқини юрагимга закотдир,
Ҳар сухани дилга роҳат, наботдир,
Унинг ўтдек лаби оби ҳаётдир,
Бўлибдир ул олов бағрим аро жо.

Ғарибининг бир умрлик нолишига,
Кошки кирсам ул сарвқомат тушига,
Келармиди раҳм қилиб ҳушига,
Қачонлардан бери ҳиммат қушига,
Бўлубдир ул қадди раъно таманино.

Ишқ майин қосаси тўлганман ошиқ,
Васлига етолмай сўлганман ошиқ,
Дарди ҳажри ғамда ўлганман ошиқ,
Балаанд қаддига мен бўлганман ошиқ,
Мудом ошиқ ишш юксак ва аъло.

Сабо келтурди ахбор андин бу тун,
Кутармен бўйини дилда тўла хун,
Тасалли айтдим, кўнглил оромичун,
Сочар анбар исин тонг ели бу кун,
Магар ёрим қилибдур сайру саҳро.

Ошиққа ғазал оқим навосидан,
Бенарно гүзал, безор гадосидан,
Бир сўзким айтмай муддаосидан,
Оқар ёш гаўҳари кўз дарёсидан,
Дуру марварид ила тўлди дунё.

Қоматингни дилдан мақтови лозим,
Сенки менга шавқ берсан таннозим,
Бир десангчи: Муҳаммад менинг созим,
Мудом Ҳофиз тили, эй сарвинозим,
Қадинг мақтовиди бурро ва гўё.

ЙЎЛИҚТУМ

(Лутфий газалига мухаммас)

Ёр истаб оламни кездим хунхора йўлиқтум,
Сехргар бир Бағдодий мулки афкора йўлиқтум,
Жон олувчи ул Мансури ҳақ дора йўлиқтум,
Ёраб, не ажаб ёри жафокора йўлиқтум.
Кўзию қоши жодуву маккора йўлиқтум.

Бемор тўшагида зор илтижо қилдим тургач,
Мен томон нигоҳ ташлаб, қадам кўйганим билгач,
Бўлмаса ҳам муносиб совғам зар, ёқуту ганч,
Шукронага жон бердим ушул чеҳрани кўргач,
Ҳақдин не тилай ўзга, ки дилдора йўлиқтум.

Меҳри бир дарё эмасму кўп бўлмаса сойдин,
Ё охири бўлмаган у жавоҳирли бойдин,
Азали тақдир забун мен қорилган шу лойдин,
Не толен ила мен тилжийн меҳр ул ойдин,
Чун бўйла жафочи бути айёра йўлиқтум.

Ҳар сори телба юрдиму, ҳақ тулпорин бурдим,
От ўйнатиб ўзга юрт: Шом, Рум, Ироққа сурдим,
Мен истагим бўлмайин, ўзга гўзаллар кўрдим,
Ҳеч ерда қарорим йўқ эди кўйида турдим,
Бахшатта то тил ўлдиму дилдора йўлиқтум.

Қайга бормаи маҳван излаб этдилар таъқибе,
Ўнг, сўлга айғоқчилар шай турдилар боқибе.
Майга ўч Муҳаммад ҳам айтар эди соқи-бе,
Ёр истар эдим, учради ногоҳ рақибе,
Гулни тиладим Лутфий вале хора йўлиқтум.

УЛ ҲАМОНДУР

(Атоий газалига мухаммас)

Сарви қомат сиринг ҳамон пинҳондур,
Ўзгал ҳуснинг қўшн янглиғ сарбондур.
Зудайҳога Юсуф чирой нобондур,
Иҳамонинг равзаи боғи жинондур,
Ўлабинг сарчашман руҳи равондур.

Тутан қонинг менга маҳроби раҳбар,
Қабонинг кўрк берур ҳуснингга кавсар,
Кипригинг жоп олғучи найза, ханжар,
Сочинг сунбул, юзинг сарви санубар,
Ўўзинг наргиз, яловинг арғавондур.

Ўлабинг очсанг дуру гавҳарга тўлса,
Ўўзим ғабғаб, зеби-гардонни кўрса,
Аламдин рақиблар сўлсаю ўлса,
Белинг, оғзинг сўзи ҳар қайда бўлса,
Ҳаёли нозикун рамзе пинҳондур.

Мақтовлар закотиға бўлдим беҳол,
Зулми кўрдим, яна бўлса қилиб қол,
Икфоларинг жиемимга тўски бол,
Не ҳожат мунча жабр этмак, равон ол,
Агар мақсуд бу бир қилча жондур.

Қанча алам, ситамлар тугдурурсен,
Бу йўлда тил олмайин буғдурурсен.
Бол сонсиз азоб қасрин қурдурурсен,
Неча ғам бутасинда сиедурурсен.
Санга чун нақдиму қалбим аендур.

Эътибор қил гавҳар бўлган сўзингга,
Ҳар қадамда, қарангларда кўзунгга,
Дов туширма эй Муҳаммад юзунгга
Атоийни қиёс этма ўзингга,
Агар сен ўзга бўлдинг, ул ҳамондур.

БЎЛИБТУР

(Навоий газалига мухаммас)

Ишқинг бу бошга савдо бўлибтур,
Хусни жамолинг жафо бўлибтур,
Бу тапга нстай, ранго бўлибтур,
Кўзинг не бало қаро бўлибтур,
Ки жонга қаро бало бўлибтур.

Мени мажруҳга ҳамдард қилди,
Затфарон юзим у зард қилди,
Куйдириб таним кул-гард қилди,
Мажмуъи давони дард қилди,
Дардинги, манго даво бўлибтур.

Лайли мисоли эрур у жонон,
Товусдек рухсор, лаблари хандон,
Барчани мафтун айлади чунон,
Ишқ ичра анинг фидоси юз жон,
Ҳар жонки санго фидо бўлибтур.

Жисмимда мадор йўқ илтижодин,
Ҳол сўрмас мендин, меп мубталодин,
Умидим қолмади ул рўшнодин,
Бегона бўлибтур ошнодин,
Бегонаго ошно бўлибтур.

Бердимки кўнгул тўкарсан қоним,
Бизмам не кечар энди аҳволим,
Кетди-ку мендан бахту иқболим,
То қилди кзинг ҳавоси жоним,
Юз сори анга ҳано бўлибтур.

Лутф қарамда кўрсатиб юни,
Кўнсаига солиб андуҳнинг қони,
Ошиқ чун бериб фироқнинг дони,
Боқий топар улқи бўлди фоний,
Раҳравга фано бақо бўлибтур.

Баъзида кўрдим ривояти ишқ,
Баъзи биронда инояти ишқ,
Муҳаммадга бас шижоати ишқ,
То тузди Навоий ояти ишқ,
Ишқ аҳли аро лаво бўлибтур.

НАВОСИДАН

(Навоий газалига мухаммас)

Ҳақ дарак берса анга бу кўнгил навосидин,
Дарбадарман, бир йўла хабар олса гадосидин,
Айтса муддаосидин, кам қилса жафосидин,
Сарвеси, нолишим бийик ўлди ҳавосидин,
Юз минг фиронки, оғаҳ эмас мубталосидин.

На иложки, нигоҳим ўзга ёра боқмағай,
Дийдалар битди қуриб, ҳатто қонлар оқмағай,
Ваган қилдим саҳрони, панд, ўғит кор қилмағай,
Кўнглимни кўзларидин айирмангки, чиқмағай,
Мажнун насиҳат ила кийиклар аросидин.

Ҳалқайи дуди оҳим бағримда гўё бир куй,
Қуёш янглиғ кўринсанг, шу он менга катта тўй,
Сен пари-найкар Лайлию Шириндан ҳам хушрўй,
Мен тийра бу уйда беҳуду юз нав гуфтигў,
Ҳар кў бошинда телбалигим можаросидин.

Юрагим авайлаб тилка-нора қилиб кессанг,
Ҳижрон бағримда занг, оқар зардоб тегиб кетсанг,
Жон рамақда кетадур, байтул ҳарамга қистасанг,
Кўнглумда тоза доғларинг шаклини истасанг,
Фаҳм айла ўтлур икки кўзумнинг қаросидин.

Истагим ёғиз ўзингсан, эй сочлари сунбул,
Жаннатинг бўстонин оч, дарс олсин мендан булбул,
Қанду асал гуфторинг, қоматинг бир даста гул,
Қувват тутар лабинг ғамини об ҳазин кўнгул,
Гўёки, қон таваллуд отар бу вазосидин.

Эгнимда жанда кулоҳ, шу бўлди ориятим,
Номинг тилимда такрор, ҳар нафасда оятим,
Мен қулинг, сен султоним, бор имкон, иноятим,
Давлат либоси шаҳғаки, йўқтур шикоятим,
Мун дайри теграсида гадолиғ палосидин.

Ҳол сўраб илтимға келсанг дилдан ихлос этиб,
Ёнса сўнган бағримнинг чароғи чарос этиб,
Пир сўзин маҳкам тутди, Муҳаммад мерос этиб,
Ғам шомидин Навоийни четгай халос этиб,
Ёрутсанг уйини шамъи жамолинг зиёсидин.

ОВОРА БЎЛМИШ

(Навоий газалига мухаммас)

Бағримга жаҳон тор якбора бўлмиш,
Сени кўрган жисмим афқора бўлмиш,
Юракка ўрналиб дилдора бўлмиш,
Бизнинг шайдо кўлгул бечора бўлмиш,
Маломат дағида овора бўлмиш.

Бунчалар афсунгар яратмиш наққош,
Савфи йўқ ҳуснида, холдор қаламқош,
Эл гуфти гўйига чун бериб бардош,
Анга баским, ёғар тош устида тош,
Танида ёра узра ёра бўлмиш.

Кўнгиш мулки зарбаларга бардошин,
Ё Оллоҳ деб, мадад кутган қарошин,
Устма-уст ситамлар, кўринг, сифдошин,
Урида дам-бадам хороға бошин,
Сўнгалар анда пора-пора бўлмиш.

Аламлар теграсида ҳолсиз, ночор,
Ёр бағирлаб қучганча топмай ғамхор,
Ҳайф ўлди, нуш дори Луқмондин номдор,
Бало тори аро ётқанда бемор,
Хаву санжоби хору хора бўлмиш.

Кимса билмас тортган меҳнинг озорим,
Қасод бўлди авжида бор бозорим,
Сўрамайди: борму сен, деб хоксорим,
Қаро қилди печукким рўзгорим,
Онинг ҳам хонумони қаро бўлмиш.

Қон тошар, ҳоҷат йўқ, ханжар дамидан,
Бошимда Тур тоғи, кеч амонат баҳридин,
Фалак жабрининги йиғ, бергил камидан,
Қадаҳ хуршиди қошиким, ғамидин,
Сириш ким кавкаби сайёра бўлмиш.

Чархи ғардиш, келар яна наврӯзим,
Чорасин кўргин, ахтар бир дилсўзим,
Ёр учун Муҳаммад ҳам зор ҳапузим,
Навоий чорадин кўн дема сўзим,
Ғамингга чорасизлик чори бўлмиш.

АЙТА ОЛМАСМЕН

(Налый газалига мухаммас)

Жисмимда пинҳона ярамки, айта олмасмен,
Афкор, галвирсифат баданки, айта олмасмен,
Ғам анжуман қилди танамки, айта олмасмен,
Ичимдаги ёшурун ғамки, айта олмасмен,
Бир ўт солур манга ҳар дамки, айта олмасмен.

Ғамки, хили кўп, айтса бўлур айримин секин,
Айт дебон, ағёр сўрса, ғам пардасила бекин,
Ҳарчанди, даво қилурман, деса табиб, лекин,
Ғамики ўлсам эмас айта олмоғи мумкин,
Агарчи ўлтурур ул ҳамки, айта олмасмен.

Шу ғам дамини дей анга деб, очтим оғзимни,
Чорладим, бўлур шохид дилдаги устозимни,
Фигоним поласини тинглар деб таниозимни,
Десамки, дардини дей, ишқ илги бўғзумни,
Тутар анинг киби маҳвамки, айта олмасмен.

Боримда ғам, дил ёнар аланга ичинда чўғ,
Дечум келди, дилсўз: лабинг очма, деб урди дўғ,
Айтмасам ҳасратларин бу ғам тоғи бўлди — қўғ,
Не нуқта ишқидин айтай десеам, мени ул шўғ,
Қилур анинг киби мулазамки, айта олмасмен.

Айт калима шаҳодат, тилагинг ҳақдин тила,
Пинҳон бўлиб қолмасин, армонларинг бу дила,
Ғам лашкари ҳамласи тапанни найҳон қила,
Ғаминг ниҳон мени ўлтурди зулм тийғи била,
Эрур бутун манга мотамки, айта олмасмен.

Даво бермак истаб, табиб келди сахар маҳал,
Ороми йўқ ганҳарга етказди бир оз халал,
Кўрган бўлди, жавоб қилди, мужмал ҳам дағал,
Кетур ниёлаки, иш сиррини ҳакими азал,
Анингдек айлади мубҳамки, айта олмасмен.

Айтсун десаг дардини, дарди кам эмас уни,
Айтмай деса танида кўнириб тошар хуни,
Бу дардики, эй Муҳаммад, гулг, соқов қилди сени,
Навоний айтсун ўз дардиники, дард мени,
Қилибтур ул сифат абкамки, айта олмасмен.

НОТАВОНИМ

(Навоий газалига мухаммас)

Хаста жоним, бийик ўлди афшоним,
Жабру жафони ортди, қолмади зорим,
Йўқ танамда мажолиму имконим,
Куяр ҳажрингда жисми нотавоним,
Не жисми нотавонким, хаста жоним.

Йўлингда жон нисор этсам қилма дахл,
Жон куйдирмасанг жонона... бордир накл,
Илтифот кўрсат, қиличла ёки ақл,
Гар ўлтурсанг мени қил тиф ила қатл,
Ки бўлсун Қўюнга оғишта қоним.

Бағри ҳажр саҳросида тўла ўтмен,
Ишқ жафоси дарлида гўла ўтмен,
Висол қўмсаб анга бир йўла ўтмен,
Фироқинг сўзидин бир шуъла ўтмен,
Уни ул шуъланинг сўзон фиғоним.

Тан бошқаю ҳам ичу ҳам сиртингмен,
Юрагингда ёнаётган ўтингмен,
Кўрган айтсин, гумон йўқки, бетингмен,
Мени қовма эшикдин чун итингмен,
Ажаб йўқким, эрур кўюнг маконим.

Етишмакчун сенга ёқамни йиртай,
Юрак-бағрим очиб поралаб керттай,
Ичим пинҳонин кўргаймусен истай,
Ёриб кўксим сени жонимга тортай,
Тарахҳум қил кўруб доғи ниҳоним.

Ҳайҳот, бўлмади ул шўҳнинг вафоси,
Қилур ағёр ила кайфу сафоси,
Бу оламда алар қилгон ишваси,
Амон бермас эди даврон жафоси,
Харобот ўлмаса дорил амоним.

Ишқда Муҳаммад лоф урма ҳавойи,
Ишқдинким, мен кўрдим жабру жафойи,
Шукр, шикла ўлармен кўрмай давойи,
Анинг куйида қабрим қил Навоий,
Дер эрсангким, етишсун ерга ёним.

КЕРАК

(Бобур газалига мухаммас)

Эй кўнгил, ҳам йўлини бекитмоқ керак.
Гурбатдан дилни ҳам совутмоқ керак.
Ишрат дамини ғанимат билмоқ керак.
Ўзни кўнгил, айни ила тутмоқ керак.
Бизни унутқонни унутмоқ керак.

Хурсанд бўлгин ажиб сўзларни териб,
Қаҳ-қаҳ отиб кулгин, даврада, эриб,
Маишат қил яхши дўстларга бориб,
Айшу тароб гулбинига сув бериб,
Ғусса ниҳолини қуритмоқ керак.

Ҳар не ғамни яқин олма кўптурур,
Насиҳат қил яқинингга ёқтирур.
Айбингни у керак жойида ёптирур,
Ҳар нимага ҳам сма, ҳам кўптурур,
Айш била ўзни овутимоқ керак.

Дилим доғини равшан айла, келгил,
Ёғду бер, бир дам ёнимда ўлтиргил,
Зиё олами-ла кулбам тўлдиргил,
Тийрадурур зуҳд дамидин кўнгил,
Ишқ ўти бирла ёритмоқ керак.

Мушкулотни оширма, қувноқ юргил,
Айшу ишратга навбат бер, май сўнгил,
Эй, Муҳаммад, кайфиятнинг кўтаргил,
Қўйма машаққат аро, Бобур кўнгил,
Ўзни фароғат била тутмоқ керак.

ТОПМАДИМ

(Бобур газалига мухаммас)

Умрим бўйи толеъи дилафкор топмадим.
Ҳар соре едим, югурдим, ғамхор топмадим.
Кўнглим каби бир кўнгилдек дилдор топмадим.
Жонимдин ўзга ёри вафодор топмадим.
Кўнглимдин ўзга маҳрами асрор топмадим.

Жону жаҳоним сенсан деб тождор кўрмадим,
Ҳаётим гултожи сан деб қаҳҳор кўрмадим,
Кўнгил илҳомбахши сен деб тумор кўрмадим,
Жонимдин ўзга жонни дилафкор кўрмадим,
Кўнглим киби кўнгилни гирифтор топмадим.

Бил малагим истаб ҳақдин қилдим илтижо,
Етказди у ижобатла ғўзал ҳурлиқо,
Қоши ёйди, киприги ўқ пари махлиқо,
Усруи кўзига токи кўнгил бўлди мубтало,
Ҳаргиз бу телбани яна ҳушёр топмадим.

Унинг ғам, андуҳларидан мен қаён кетай,
Чорасиз ҳоли зорим дostonга битай,
Ёлғизликда бардон қани? Усизам ўтай,
Ночор фурқати била ҳўй этмишам, нетай,
Чун васлинг ўзимни сазовор топмадим.

Ғариб, қўй энди, кўчасига борма сўнгил,
Юрма дарвоза томон, бор хонангда бўлгил,
Такбир қилабўлмас, тақдирни, шуни билгил,
Боре борай эшигига бу павбат эй кўнгил,
Нечаки бориб эшигига бор топмадим.

Кўнгил ўзингни тамойил, қил орсизки, мен,
Дўстларинг қанча, айт уларга: борсизки, мен,
Эй, Муҳаммад бир кун келар сиз орсизки, мен...
Бориб, ўзингни ўргатакўр ёрсизки, мен,
Истаб жаҳонни мунча қилиб ёр топмадим.

ОТИМ ЗЕБУНИНСО

(Зебунино газалига мухаммас)

Асли Дилором авлоди Баҳромда борми наво?
Фарҳод тан берди Ширинга кўриб ундаги пенво,
Ўрурим бор жасоратда, камим йўқ мардин асло.
Найли хотидан жамда, дилда Мажнунча ҳаво,
Тоғу тош кезгим келур, лекин йўлим тўсгай ҳасо.

Ишқ йўлида дарс ўргатдим, одам, жонзотга жўшин,
Кўрдим, ҳатто, йўлдан қайтди ҳунар тутган дарвешин,
Ишқ майидан пуш айлаган, бору йўқдан кечипин,
Мендан ўрганди-ю бўлди гулга булбул ҳамининин,
Менгадир парвона ҳам, шогирду ишқимдир расо.

Ишқ азоби танда пинҳон, кўринишда бор гурур,
Бу азоб кориши қилмиш, таним жондин узулур,
Олиб келсин «нуш дорини» балки юрагим қонур.
Зоҳиримдир розаранг, аммо ниҳоним қон эрур,
Ўз ичига сақлагандек, қин-қизил рангин ҳино.

Борми бир Ҳотамсифат гар ишқ ғамин олса текин,
Ғайбидин келди нидо: «келса қўлингдин қоч, бекин»,
Донишлар ҳайратдаю алломалар деди секин,
Баски қўйдим мен фалакнинг елкасига ғам юкин,
Кийди мотам тўпинию, бўлди қадди ҳам дуто.

Эл-улус йўлида юрдим, биздим, бўлдим, бахтиёр,
Шу боис бўлса керакки, шуҳрат топдим, эътибор,
Муҳаммаднинг шiori ҳам улус билан барқарор,
Шоҳ қизи бўлсамда, қилдим фақир йўлини ихтиёр,
Бас менга бу эсбу зийнатким, отим Зебунино.

КЕЛИБМАН

(Машраб газалига мухаммас)

Сени истаб Намангандан бемор келибман,
Хонанида мен қул бўлай деб дилдор келибман,
Ясаб маскан эшигинг вафодор келибман,
Даргоҳингга бир ожизу афғор келибман,
Арзи дилими этмак учун зор келибман.

Тапда кулоҳ, жанда қаландар дер халойиқ,
Ҳакиму ҳукамолар ўтказурлар тазйиқ,
Эгнимдаги либослар тикилган юз бир қийиқ,
Йўқдир менинг ичимда сенга тухфани лойиқ,
Эл барчасидан пурғуноҳу хор келибман.

Васеингга етай деб мен дармондалигимдин,
Шу кўйи саҳро кезиб армондалигимдин,
Раҳм қил, ҳолимаки, зормондалигимдин,
Рад қилма, қабул айлаки, шармондалигимдин,
Расвои сари кўчаю бозор келибман.

Юсуфи Қиён бозорга етди қадамдин,
Тақдир ~~ах~~ ~~ах~~ ~~ах~~ восил ўлди қул сапамдин,
Бил, ҳақки ~~сен~~га илтижо қилдим Ажамдин,
Бозори жаҳон ичра ўшал шаҳри адамдин,
Ўшон нақди билан сенга харидор келибман.

Илтифотингдан сен дариг тутма дуо қил,
Кўнгил озорин билу, ўзингга ошно қил,
Менга доим сафо қил, наво қил, нафо қил!
Лутф бирла қарам айлаю, дардимга даво қил,
Дармон тилабон соҳиби озор келибман.

Бор дедим тақдирда ғунча очилди нинглаб,
Сен эрча оразинг беркитдинг нарда ташлаб,
Интизор Муҳаммад ҳам секин дард айтди бошлаб,
Зор ила тавалло қиладур хаста бу Машраб,
Оч парданиким, толиби дийдор келибман.

ИШҚ БАЛОСИДИН

(Машраб галалига мухаммас)

Фалак жисмим хароб қилди муҳаббатнинг васвосидин,
Ки, ошиқлик жабри менда фарёдин **гавросидин**,
Келиб ҳам сўрмади пийкар бу афтода **гадосидин**,
Азалдан то абад кўнглим қутулмас **ишқ балосидин**,
Юраклар раҳналар бўлди бу кўнглим **можаросидин**.

Кеча-кундуз йўлингда кўз тутармен нотавап, гирён,
Уриб бошим эшикларга келарму деб ўзим дарбоп,
Юракнинг истаги сенсан, мен ғарибли қилма сарсон,
Хайлимда сенинг **васлинг**, етолмасман мени хайрон,
Магар **васлингга етсам**, пири комилнинг дуосидин.

Ишқнинг **можаросидин** танки, беҳал сарғайиб сўлди,
Бутун жисмим қон бўлди ҳам дилим зардобага тулди,
Муҳаббат ўти куйдирди, бил ҳаққи, бу савоб бўлди,
Эшит арзимни, эй дилбар, юрак-бағрим кабоб бўлди,
Рақиблар шодмон бўлди, нигоримнинг жафосидин.

Сен юрак **тубида** ўсган, гавҳари ноёб бир туп гул,
Мен бу гул асли борбонн тақдир **азал** битилган қул,
Эй, соф, муаттар ҳиди қудрат сендадир алёр кўнсил,
Мени сенсиз бу дунёда тириклик қилмоғим мушкул,
Кел эй кўнсил, кечоли бу **тирикликнинг** бақосидин.

Агар қасдинг бўлса ҳамки, мени жаллодга сўйдирма,
Ишқнинг оби ҳаётидин олган **заъқимни** сўндирма,
Аҳволим хароб, пешона шўр, сўнгақларим йўндирма,
ЙКабининг хурмати эрса, мени бу ўтда куйдирма,
Қутулгайму мени кўнглим бу **ишқнинг** **можаросидин**.

Танам **ишқ** ўтига тиглаб агар маҳшар кўни чиқсам,
Юрагим чок этиб доғлаб агар маҳшар кўни чиқсам,
Мен Муҳаммад ёр сўроқлаб агар маҳшар кўни чиқсам,
Сенинг **ишқинг** билан ййелаб агар маҳшар кўни **чиқсам**,
Кўнрлар мўмину кофир бу **Машрабининг** **навосидин**.

КЕРАКМАС

(Махтумқули газалига мухаммас)

Эй, фалак, дардимни айтай, бойлик обдон керакмас,
Қисқа бу умримда ҳаргиз давру даврон керакмас,
Қалам бердинг сўз дури чун ўзга имкон керакмас,
Фалак, менга мол берарсан, ул ганжикон керакмас,
Гўзал ёрим кўрмасам гар, фоний жаҳон керакмас.

Анча йиллар саргардонман, тонмайин дилбарини,
Сайли боғ ксздим паринон, истаб суманбарини,
Ойга қўл чўздимми билмам, пешонамнинг шўрини,
Боққа кириб пайлавин мен, қулф урган анбарини,
Булбулим есир қолибсан, гўзал райҳон керакмас.

Ҳаётимни тўфон қилиб, бир мени сен сайладинг,
Мисли Нуҳ кемасидек, уммонга солдинг, найладинг?
Ғариб айлаб ер кини, ёлғиз ўлим бойладинг,
Бу заминни ларҳон қилиб, осмон жунбун айладинг,
Охиразмон сари сурдинг, моҳитобон керакмас.

Саломат қилғил зурриёд, даркор эмас бошқаси,
Мақонимни айла обод, даркор эмас бошқаси,
Ёткур бизга асл авлод, даркор эмас бошқаси,
Қилғил умримизни зиёд, даркор эмас бошқаси,
Бу ажойиб чоғларимда, ажал паймон керакмас.

Ато этдинг ишқ йўлида гулга мослаб булбулни,
Мард йигитлар майдон сураб миниб чопқир дулдунни,
Гулга дучор бўлмаган йўқ, тополмайсан бир улни,
Ҳар кимга сен бахш этибсан, яхши, ёмон бир гулни,
Ул гуллардан бошқа бизга соҳиби жон керакмас.

Ифтихори халқнинг қадим қаҳрамон Тўмариси,
Кўп бу юртда ном чиқарган дилбанду гулпариси,
Муҳаммадга гапир деса, дилда Қуръон, ҳадиси,
Махтумқули, сен сўзлагил, дейди мардлар мажлиси,
Сен бахшисен бу мажлисда, бошқа дoston керакмас.

ФАРРУХ

(Подира ғазалига мухаммас)

Одабийнинг кўнгил бозори Фаррух,
Ишқ дардининг қувонч, озори Фаррух,
Вафодорлик — юрак тумори Фаррух,
Агар бўлса кишининг ёри Фаррух,
Муборақдир кизи, дийдори Фаррух.

Бўлса гўзал жамолила тамойил,
Кўрган айтсин наққошига минг қойил,
Севишганлар бўлсин бир-бирга мойил,
Қани ул ёрдек ширин шамойил,
Жамоли дилкашу атвоори Фаррух.

Оллоҳ менга пари-пайкарни берди,
Пасибамга мақсудли гавҳар терди,
Таъъати жононни дил кўзим кўрди,
Менинг ёрим парилар шоҳи эрди,
Лаби шаҳду шакар гуфтори Фаррух.

Қошини ёси, кўзини қароси армон,
Сен шоҳимсан, ўғир тахти Сулаймон,
Мен қулингман, кутаман олий фармон,
Ниҳоли қомати сарви хиромон,
Юзи гул, лаъли шакарбори Фаррух.

Нўши-ноб деб бўлмагин ёмон отлиғ,
Оқибат танга оғу-қабохатлиғ,
Агар бода меърида бўлса титлиғ,
Эрур майхона файзи майманатлиғ,
Лабо-лаб соғари саршори Фаррух.

Маҳсум дигъвойи илм қилар сарсарак,
Эшон ҳам сазлага зеб берар-ҳалак,
Аксари муллолар нигоҳи малак,
Менга зоҳид юзидир номуборак,
Ва лекин жуббау дастури Фаррух.

Ҳар кимки, путқида тийран бамаъни,
Эз аро эътибори, онди шаъни,
Воиздир Муҳаммад, роҳатди тани,
Булибдур Подира мумтози маъни,
Каломи равшапу ашори Фаррух.

ЧИҚДИ САДО

(Дилшод Барно газалига мухаммас)

Пири комил Алишер гўзал рухсор учун шайдо,
Ижод қилди, илкида май, илҳомда гўзал Лайло,
Сен ҳам шу йўлнинг гадоси, майхона кир, бор савдо,
Бу муҳаббат жомидир, деб даҳрдин чиқди нидо,
«Ер аксин майда кўр, деб жондин чиқди садо».

Ажам юртда хайрлашдим: «Хушнуд энди жон тўсилар»,
Видолашдим, рози бўлди, тоғда юрган кўҳилар,
Майл асли хайри хуш деб, кема минган нўҳилар,
Хонақоҳ аҳлига айтдим: «Алвидо, эй сўфилар»,
Дайра кирдим, риндликни эмди қилғум ибтидо.

Майки маст қилди мени, васлига етдим маҳбубим,
Ўзга лаззатдан кечибман, ҳосил ўлди матабим,
Банди қилди ишқ майи, йўқ бунга бошқа сабабим,
Ман ичиб ишқ бодасини, бой бердим мазаҳабим,
Ҳарна бўлса кўрса кўзим, жон анга бўлсин фидо.

Куни тун ҳуснига зорман, ул маҳбубим дилдорнинг,
Меҳри йўқ, ваъдаси ёлгон ҳам барритош озорнинг,
Бир қадаҳ бўлди сабабки, сизди мендек беморнинг,
Бу қадаҳ ичра кўришди, орази ул ёрнинг,
Занжири ишқини солди бўйинида, эрминш ридо.

Қулаф уриб кўнглига ёрни бойласа маъшуқ агар,
Жодули кўзи билан хўб, мойласа маъшуқ агар,
Янги-янги азобларга тобласа маъшуқ агар,
Оширини гул уриб банд айласа маъшуқ агар,
Шукр қилгай, бўлмасам деб, бандидин ҳаргиз жудо.

Икки дунё бир қадам ул севгили ёр олдида,
Кечадир жону жаҳондин гўзал хунхор олдида,
Ошиқ учун шу олам бор, париси бор олдида,
Жаннат дўзах баробар олинқи зор олдида,
Ашга мақсудир фақат «Каси анворул худо».

Дорга осилди Машрабки гулирухсор олдида,
Тоҳир ўзни қурбон қилди, Зухройи зор олдида,
Муҳаммад ҳам қасдин олди, ширин анъор олдида,
Гарчи Барно зордур бир орази ёр олдида,
Ишқ имомига ҳаминша айламиндир иқтидо.

ЭТТИЛО

(Озаҳий газалига мухаммас)

Санам учун номим попок эттило,
Банди айлаб, дилим рампок эттило,
Хушим олиб, бошим кавок эттило,
Қасди жоп ул шўх бебок эттило,
Тиг ила кўксимни юз чок эттило.

Авваламбор жабр йўлин сайлабон,
Запжир ила қўл, оғим бойлабон,
Йиғдилар кўп саржин утин шайлабон,
Лаҳза-лаҳза зулм утин тез айлабон,
Жисмим ул ўт узра хошок эттило.

Ё раҳм қилди парилар сарвари,
Ёнганда бор танамнинг хушки, тари,
Ё «бас» дедиму анга меҳр навкари,
Войким бир жилва бирла ул пари,
Қасди ақлу хушу идрок эттило.

Фарқи бўлмай мен учун шамсу қамар,
Ул эса парвоси йўқ, солмай назар,
Бу ситам саҳросида топмай самар,
Ҳар кеча оҳим чекиб дуди шарар,
Бирини анжум, бирини афлок эттило.

Фигоним наърасига тўфон туриб,
Ер юзидан тоғу тошларни суриб,
Жисмки бор ани уммонга буриб,
Кўз ёшимдан неча дарё мавж уриб,
Чархни гарқоби кўлок эттило.

Фалак зарби кўҳи Қоф қилди ғамим,
Зеру по-дин қолмади ҳеч бир камим,
Илтижога мажолим йўқдир, дамим,
Хайли ғам зўр айлабон ожиз таним,
Поймол ул навиким хок эттило.

Бу зулмининг охиридан йўқ дарак,
Ишқ балоси жабридин бўлсам ҳалак,
Эй Муҳаммад, қайтма йўлдан бир тилак,
Оғаҳий тонг йўқ фиғонимким фалак,
Зулм ила жоним алампок эттило.

ЭЙ ЁРИ ЖОНИМ

(Муқимий газалига мухаммас)

Кўрдим жамолинг, олдинг хаёлим,
Бепарво-ку сен, буздинг оромим,
Тоқатим йўқдур, сенсиш нигорим,
Ошиқ бўлибман, эй ёри жоним,
Васлингни излаб йўқдур мажолим.

Раво кўрмадинг хиёо қўлингни,
Тандирда бўлган сиқим қулингни,
Ўзингда бори **ошу му**лингни,
Бир йўқламайсан **куй**ган қулингни,
Кўзалари жаллод назик ниҳолим.

Дуолар ўқиб, бўлдим мен нотиқ,
Ишқингда афкор, бўлайин содиқ,
Йўлингда ўзим, жабринг қўп ботиқ,
Раҳм айла манга, эй бағри қаттиқ,
Дийдам тўла қон, эй шўҳи золим.

Кўйингда доим бўлдим онвора,
Бирам айтмадинг: хору бечора,
Найлай дилдорим, ҳаёт бекора,
Лаб ташналарга айла наззора,
Қадди чу шамшод, қоши ҳилолим.

Хаёлим сенда, юрардим бўзлаб,
Қачон келишинг кутардим кўзлаб,
Шаҳар кезганда доимо излаб,
Олдинг кўнгилни бир-икки сўзлаб,
Девона бўлдим, тўти мақолим.

Давонлар ошган қўнмас бир қўшсан,
Нарвозинг баланд, етмасман учсанг,
Сен рози бўлиб, кучларни қўшсанг,
Ҳар дам қуарман ёдимга тушсанг,
Бир кўрмагунча йўқдур мажолим.

Ҳолим ёмондур, пари пинҳондур,
Замон омондур, ўши макондур,
Авом Муҳаммад шу-шу ҳамондур,
Неча замондур, кўздин ниҳондур,
Ошиқ Муқимий, ай хаста ҳолим.

АРМОНИМ МЕНИНГ

(Фурқат газалига мухаммас)

Ҳаргизам ҳол сўрмади бир моҳи хандоним менинг,
Дардимга малҳам бўлувчи дори-дармоним менинг,
Меҳри товлаб, раҳм айлаб деса бир бор зорим менинг,
Бир тараҳҳум айламас ул шўҳи жононим менинг,
Келди ҳажр андуҳи бирлан оғзима жоним менинг.

Кўнгил харгиз истамайду чандон бўлса маҳтоблар,
Мадорим қолмади танда, бағрим тула хуноблар,
Азобдан сабру оромим йўқ, йўқ туллари хоблар,
Ўладириб ташланг уни куйига, эй аҳбоблар,
Итлари тирноғига бўлсин ҳино қоним менинг.

Ул париваш зулм оширса, мен нечун дил доғламай,
Бардоним охир бўлиб байтул ҳарамни сайламай,
Дашту саҳролар кезиб боғ Мансур дорин чоғламай,
Ул ситамгар ишқида найлай яқо чок айламай,
Бўлса олуда бало лойига домоним менинг.

Гўзал дарди беҳол қилди, талпинаман жон узар,
Афтода бу ҳолки охир ҳопу монимни бузар,
Бундвй дардга чора бўлмай қор бермайди зебу зар,
Розиман ўлсам мазорим сори бир айлаб гузар,
Десақим: ушбу шаҳиди тири мужгоним менинг.

Солмади ҳаргиз بازار охир ҳамон кўнглим учун,
Очмади бир қарра дарча пинҳон кўнглим учун,
Муҳаммад айтди, бергин деб имкон кўнглим учун,
Кўймади кўзга оёғин нотавон кўнглим учун,
Кўз билан кўнглимда Фурқат қолди армоним менинг.

МЕНГА

(Увайсий газалига мухаммас)

Кеч деса рўза, намоздин, асли иймондир менга,
Ёзма анъор не керак, лекин имкондир менга,
Дўст билан кечган ҳар оним балки осондир менга,
Кирмасам майхона аҳли ичра армондир менга,
Кирсам ағёр изкидин баррим тула қондир менга.

Бўлмадинг ёнимда ҳаргиз бўлди ангорим сарир,
Қил карамки, дилрабосси, айла бу дарддин фориғ,
Ўтмағай сув бир қултуми, оғудир еган тамуг,
Бўлмаса васлинг муяссар айламон дилдан дарир,
Ҳажр шонида ҳаёлинг моҳитобондир менга.

Ишқ жабридин зор таним, афтода ҳол армонида,
Дангу сахро кезаман, жисмим-ку аждар комида,
Васлинг учун қон кутаман, аксинг бор ишқ жомида,
Ишқ ўтида куйдим, ўртандим фироқинг шонида,
Васл чоғида пачуқким дори ҳижрондир менга.

Номуносиб фарзанди дил қадрин билмай Ватанин;
Ўзларига гулзор истаб, аввал узмай тиканин,
Чизик чизиб, йўллар тузиб, ағдарди ўз дўконин,
Бўлди побунёдлар озор ила дил масканин,
Ул сабабдин олами обод вайрондур менга.

Ниқобла келган бадарға англатди ўл иншосин,
Ҳеч сабаб йўқ, аҳли донинг тез англади даъвосин,
Йўл-йўриғи мақсадишу ўқиб билдим имлосин,
Ҳайр эли шод ўлмавил, бўлдим кўриб ғам субҳасин,
Ёдуран бошим уза кажравли даврондур менга.

Ёрига еткурса қошки, тўйса Вайсий, ваҳ, на айб,
Поэ ила юз кўз сузиб ҳам ўлса Вайсий, ваҳ, на айб,
Шу ўринда Муҳаммадин қўйса Вайсий, ваҳ, на айб,
Орзуин васли жонон ўлса Вайсий, ваҳ, на айб,
Бермадим жон оқдида доим пушаймондур менга.

ЎЗБЕКИСТОННИ КЎРИНГ

(Ҳабибий газалига мухаммас)

Исламанг қай ҳолда жаннат деб гулистонни кўринг,
Мевалар гарқоби пишган шакаристонни кўринг,
Чароғон бу кенг диёр шамъи-шабистонни кўринг,
Яшнаган, гул-гул очилган Ўзбекистонни кўринг,
Хушҳаво, хушбахра, кўм-кўк боғу бўстонни кўринг.

Юрт гўзал ҳусни учун меҳнат қилар шоку ҳалол,
Забардаст Фарҳодлари, Ширинлари соҳибжамол,
Ўлкаси тинч, фаровон, кўкда осмони зилол,
Тер тўкиб пенонадан ишлайди ҳар эркак, аёл,
Меҳнатидан бахти равнақ топган инсонни кўринг.

Азали ҳам тоғу саҳро кутди инсондин нажот,
Юртбоши кўрсатди йўлни, истиқлол бўлди қанот,
Қанча майдон ҳам адирлар бўлдилар ободу бот,
Умрида сун кўрмаган қирларга бахш айлаб ҳаст,
Гуллашиб обод этар, эл топган имконни кўринг.

Ғалла-дон етказди халқим, катта ҳосилни олиб,
Пиллаю чорва старли, янги ерлар ундириб,
Зиҳмати завқидан халқ хушҳолу хушвақт қолиб,
Чеҳра очган, кулган оқ олтин билан зийнат топиб,
Яшнаган, барқ урган ул собиқ биёбонни кўринг.

Халқ сафарбар этилган ҳар иншоот иш бошида,
Нурунию, маҳалла, ҳоким турар тўй-ошида,
Ҳашар йўли, қурилиш, тахта, болору тошида,
Ҳар план узра дадил имзо чекиб эл қошида,
Аҳду паймонни бажарган, ишчи-деҳқонни кўринг.

Равнақи бўлди Исломининг, кўтарди бош эрлари,
Қадрият тонди камол, ёрқин кўринди нурлари.
Тикланди маънавият, очилди Маъмур дурлари.
Маърифат ўсди, очилди илму фаннинг сирлари.
Кулда-қулда янги ижод, илму урфонни кўринг.

Комили инсон ҳурмати бор юракнинг остида,
Коски бўлсам бир қаторда Ҳабибийнинг дўстида,
Муҳаммадга устоз бўлиб йўл кўрсатса кўстида,
Мидҳ этай, куйлай Ҳабибий, бахту иқбол устида,
Элга бахш этди саодат, янги давронни кўринг.

АЪЛО ЭКАН

(Чустий газалига мухаммас)

Тинч Ватанда қиз, йигит бир-бирига шайдо экан,
Севги соф, меҳнати бор, иқболи рўшно экан,
Ишқ билан завқли ҳаёт ўзгача бир ошно экан,
Дил муҳаббат гавҳарин сақлашга бир дарё экан,
Бўлмаса ҳар дилда бу гавҳар қуруқ саҳро экан.

Бу Ватан ҳуснига ҳаққи, жон ато этди наққош,
Барча миллат, элатлар яшар бунда аҳил сирдош,
Ҳалол меҳнат қўйнида банд, элда ҳар дам тўю ош,
Ҳар кун тинчлик жамолин кўрсатиб чиқди Қуёш,
Мен яшаб турган Ватан дунёда энг зебо экан.

Ҳар замонда бор экан ағёр битиклик хилма-хил,
Ҳозирам чиқди Ватан сотқинлари топмай кафил,
Ҳизбу таҳрир, Ваҳобийдан асрагин, сен эй Халил,
Бу гўзалликни кўролмасдан ҳасад қилган бахил,
Оқибат бир кун бориб шармандаю расво экан.

Мустақил бир юртки, бу йўли равон, ойдину оқ,
Халқи бир дам, халқи бардам меҳнати-ла тиришқоқ,
Юзлаб элат, давлатлар ҳам иноқ, ҳамкору қайноқ,
Эй кўнгил, танҳо эмассан меҳрида оламга боқ,
Шарқу Қутбу ҳам Шимолда дўстлар пайдо экан.

Бир қуроли барчага дўст, кеча-кундуз боқарам,
Витадир изҳори севги санамга, боз ҳажру ғам,
Барча мушкул у билан осон бўлиб, битгай ярам,
Қунда оқ қорғоқ қулорига пичирлаб бу қалам,
Сўзлади меҳримни, фаҳм этмиш ажаб доно экан.

Озод дилёрин севмаган инсон кўнгли тўлмагай,
Равнақи йўлида турган одам асло ўлмагай,
Муҳаммад юртим деб жонни тик, ким билди, билмагай,
Чустий севмасдан бўлурму, севгисиз, дил бўлмагай,
Имтиҳон этдим Ватан меҳри жуда аъло экан.

ЎЗИМДАН ҲАМ

(Э. Воҳидов газалига мухаммас)

Айтди Эркин изтиробим туриб шаҳри азимдан ҳам,
Аниқ билмиш — бу донолик юрак дардим — созимдан ҳам,
Чесаётган ранг азобим кечаю кундузимдан ҳам,
Сени ётлар тугул ҳатто қилурман ранг ўзимдан ҳам,
Ўзоқроқ термузиб қолсам бўлурман ранг кўзимдан ҳам.

Кўнгил тинчмас бу озордин — сен мақталсанг суҳанларда,
Ишқинг ўртар, ёришмас дил гўё қолган туманларда,
Кўриб анвойи гулларни ҳасад кўзгар гулшанларда,
Кўзим ёнғай сенга наргиз — кўзни тикса чаманларда,
Яширмам долага рангим аён бўлғай кизимдан ҳам.

Кўргач сени боғ сайлида, бўлдим гаранг, қолдиму данг,
У пок позик латофату, ҳуснинг қилмиш ҳолимни танг.
Қаро холинг кўриб энди ҳаёлимнинг қушидур ланг,
Дегайларки, чаросу ол гилос олмиш лабингдан ранг,
Лабинг тегса ҳасад қилгум гилос бирла узумдан ҳам.

Неча йилки висолингга етишмак чун бўлиб шайдо,
Бу не ғамки, бу не кулфат, билдимам не ситам, равро,
Нисанд бўлмай неча барино, гўзал Лайло, бу не маъно,
Сени жоним дедим ёлғиз, сени қалбим дедим тапҳо,
Чимирдинг қош пушаймонман қўпол айтган сўзимдан ҳам.

Чимирса қош ўзим ҳайрон, кўзим гирён, татъимдир ланж,
Сўрсалар ҳолимни ҳаргиз, айтабилмам бир шунга важ,
У раво қилдиму олди соф ишқимдан латыл-туру ганж,
Висол ониди кўз очса, не тонг, тонгдан кўнгилда ранж,
Жудо қилғай мени ой киз, хумор кўз кундузимдан ҳам.

Севгида ҳайратда бўлма ранг ёнма-ёндир яхши бил,
Ганҳар деб гутдингми ёрни не маъно бор ушлашдин гил,
Муҳаммадининг бир тилаги, содиқ бўл ёрга, вафо қил,
Сенга ўн тўртда боғландим, ҳануз Эркин бўлолмас дил,
Ўзим доғман ақл кирмас, тўзимсиз ўттилимда ҳам.

ЗОЕ

(Э. Воҳидов газалига мухаммас)

Забардаст бўлмаганга лавозим нетар зое,
Қонда йўқ қобилият аслида кутар зое,
Илми бўлмай ҳасадгўй доимо ёнар зое,
Кимда иқтидор йўқдир, илм ила ҳунар эже,
Иқтидор берурман деб чекма ранж кетар зое.

Ўтар олтинни денсиб, омадсиз азал йўлдан,
Бахти йўқ, алам тортар, доим орқада элдан,
Сариштаси гумондир ҳам зар топсада мўлдан,
Кимда асли толе йўқ, нақти ҳам кетар қўлдан,
Берганинг билан бўлмас олтину гуҳар зое.

Савлати бўлган билан онг сиқик, фароҳат кам,
Бўлмаса гар турмаси дуртмасига чекма ғам,
Субутсизга силжимайдди қўлда тутган бу қалам,
Кимки беҳамиятдир, четдадир назардан ҳам,
Чунки беҳамиятга солганинг назар зое.

Бил у қайсар экан, ҳождати йўқ доритмакни,
Ўтмаса усиз кунинг улоқтир зерикмакни,
Қоронғу, тун баврини истама ёритмакни,
Кимки муз юрак бўлса, ўйлама эритмакни,
Минг Қуёш ёқиб қўйсанг қилмагай асар, зое.

Хўроа даҳшат товунни товукчун зўр ботирлик,
Ота молидан арка ўғилда кўр қодирлик,
Журъати йўқ «қаҳрамон»ки, сенга ҳайф қадрдонлик,
Гар қуён юракли эр жаам этар баҳодирлик,
Унга аргумоқ эсиз, тилла нақш камар зое.

Битмагай ашъор шоир таъсирсиз асаб бирлан,
Ўқисин у ҳам майли наслию насаб бирлан,
Муҳаммад битди шеърки, афсуси ғазаб бирлан,
Бу «насихат»ин Эркин ёзди бир сабаб бирлан,
Кўнглида сезар, аммо шеъри бесамар, зое.

ЎЗБЕКИСТОНИМ СЕНГА

(А.Орипов газалига мухаммас)

Ғайратим тошқин юракда, эй гулистоним сенга,
Тухфа айлай, куч-қувват бор, ёлғиз армоним сенга,
Буюк юрт равнақи деб этай инъом қоним сенга,
Айлайин қалбимни тортиқ нурли бўстоним сенга,
Сен ватандирсан, фидодир танда бу жоним сенга.

Севги оташи юракда сарварим деб мен сени,
Буюқдирсан, қадринг юксак ватаним деб мен сени,
Дил кўзгуси кўзин очди, диёрим деб мен сени,
Бебаҳосан, асрагайман гавҳарим деб мен сени,
Сен қароғ бўлсанг агарда, салқа мужгоним сенга.

Бўлсам йироқ, ўртар фироқ, Оллоҳ кўрсатмасин денг,
Куч оламан тунроғингда, фидойингман, феълим келг,
Ўзоқ бўлмай бир қарич ҳам бағрингда шимариб елг,
Сендан айру дам узундир, лаҳзалар ҳам йилга тенг,
Бир умрга лек баробардир керак қним сенга.

Бир диёрки, шира-шарбат, шакарисмонсан ўзинг,
Майса гул ҳам боғу бўстон баҳорисмонсан ўзинг,
Халқи бирдак, меҳри юксак мингта дostonсан ўзинг,
Ҳар бир аҳлинг битта юлдуз, кавкабисмонсан ўзинг,
То ҳастдирман, чароғим, шуълайи шоним сенга.

Қайғу ҳасрат кам бўлибдир тўй қилур ўзбек элим,
Душманига ҳам бўлибдир тўй қилур ўзбек элим,
Баъзи жамшид дам бўлибдир тўй қилур ўзбек элим,
Ёру дўстлар жам бўлибдир тўй қилур ўзбек элим,
Мен дегайман хуш келибсан, дўсти меҳмоним сенга.

Толе ёр бўлди жаҳонда, янгириди ҳақли сўзим,
Қадрият ҳам маънавият, қарор топди наврўзим,
Истиқлол шарофати кўп соҳада очди кўзим,
Хизматингга шай эрурман, хизматингда мен ўзим,
Бахтиёрман сарф этолсам борки имконим сенга.

Барча дер кучи қудрат қаторда порим сен учун,
Муҳаммад айлар шижоат бор мадорим сен учун,
Абдуладир шоири Халқ, Қаҳрамоним сен учун,
Дилда борим сен учундир, қўлда торим сен учун.
Қайда бўлмай талпинурман, Ўзбекистоним сенга.

МУНДАРИЖА

<i>Б.Рўзиев. Отаҳон шоир</i>	3
<i>Н.Ғиёсов. Назм гулдастаси</i>	4

ҲАЗАЛЛАР

Бир қис боққил	6
Гўзалга назар	7
Ҳазал	8
Келур	9
Барибир	10
Менда бор	11
Эллик қоғиш	12
Арузда ёз	13
Дил рози	14
Шу қулай	15
Сиз	16
Бўлмаса	17
Бормикан	18
Кел	19
Омад	20
Қайтадан	21
Меҳру мурувват кўрсат	22
Одам бўлиш керак	23
Бошинг кўкка етмасдан бурун	24
Муаллим	25

Муносабат	26
Бўлолмассан	27
Истарам	28
Навоний вилоятим	29
Сиҳат-саломатлик йили	30
Асталоҳ, Наврўз!	31
Соғиндим	32
<i>Фардлар</i>	33
<i>Тўртликлар</i>	38
<i>Туюқлар</i>	45

МУСАДДАСЛАР

Менинг мактабим	51
Маҳаллам менинг	52
Барчамиз меҳмон	53

МУСТАҲЗОДЛАР

Асл муддао	55
Ўзбекистоним	56
Муддао	57
Вовайлю	58
Зар ё зўр	59

МУСОВИ ТАРАФАЙНЛАР

Ватан мадҳи	61
Истиқлол гурури	61
Юртим фаҳри	61
Тасаввуф йўли	62
Ҳаёт лажзати	62
Васл жафоси	62
Мамлакат посбони	63
Ҳунарнинг хосияти	63
Тантилик шарофати	63
Ота-онанинг ҳурмати	64
Ҳожи Али Яҳсева	64
Истарашлани соғиниб (муламмая)	65

БАЙРАМЛАР

Наврӯз	67
Биринчи сиф	69
8-март табриги	71
Хуш келдинг, Наврӯз!	72
Йигитларга	73
Шарифли-шарифлар	74
<i>Мувашишлар</i>	75
Данар	101
Қурбонларим	102
«Ардоқладим аниким...»	104
«Мендаги майли муҳаббат...»	104
Ишқи йўқ	105
Ҳажв	106
Қарилмак	107

БАҲИШЛОВЛАР

Алишер Навоийга	110
Муслиҳитдин Ғиёсовга	111
Раҳматиллоҳи эслаб	112
«Алла» ҳақида	113
Ҷаҳжиларга	114
Онажонларга	115

МУҲАММАСЛАР

Истиқлолнинг муборак	117
Эгон ватан	119
Карминам	120
Маҳдлаам обод мешинг	122
Шонрдан шетр қола беради	123
Карминалик азиз авлиёлар	124
Чўлқуварлар	126
Раққосага айтылган муҳаммас	127
Боринг	128
Маъво	130
Йўлиқтум	132

Ул ҳамондур	133
Бўлибтур	134
Павосидан	136
Овора бўлмиш	138
Айта олмасмен	140
Ноталоним	142
Керак	144
Топмадим	145
Отим Зебуннисо	146
Келибман	147
Ишқ балосидиш	148
Керакмас	149
Фаррух	150
Чиқди садо	152
Эттило	154
Эй ёри жоним	156
Армоним менинг	158
Менга	159
Ўзбекистонши кўринг	160
Аъло экан	162
Ўзимдан ҳам	163
Зое	164
Ўзбекистоним сенга	165

Адабий-бадний нашр

МУҲАММАДИ ЛАТИПОВ

ҚАЛБ ЖАВҲАРИ

(Шеърлар, ғазаллар, мухаммислар, тўртликлар)

Мухаррир

Азиз САИД

Бадний муҳаррир

Баҳриддин БОЗОРОВ

Тех. муҳаррир

Елена ДЕМЧЕНКО

Мусахҳиҳ

Наргиза МИНАҲМЕДОВА

Компьютерда саҳифаловчи

Феруза БОТИРОВА

ИБ № 4172

Босишга 06.04.2006й.да рухсат этилди. Бичими 84x108 1\32.

Босма тобоғи 5,3125. Шартли босма тобоғи 9,03.

Адади 600 нусха. Буюртма № 81.

Баҳоси келишилган нархда.

«Янги аср авлоди» нашриёт-матбаа марказида тайёрланди.

«Ёшлар матбуоти» босма хонасида босилди.

700113. Тошкент, Чилонзор-8, Қатортол кўчаси, 60.